

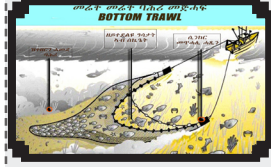
ገጽ- 3

ሃዩንዳይ...

ገጽ- 4

መጅሐፍ ባይታ ባሕሪ

ገጽ- 5

ጸጋኝ ዘይምሕላው

ገጽ- 7

...አራስተትል

ገጽ- 9

'ለ ቱር አሚሳ ...

ሰ/ቀ/ባሕሪ - ትካላት ማሕበራዊ አገልግሎት ይምጉሳ

አብ ንኡሳን ዞታት ናቕፋን ሽዕብን ዝርከብ ትካላት ማሕበራዊ አገልግሎት፡ ኣብ ርግኡት መዋብሮ ልዑል ኣስተዋጽኦ ይገብራ ኮምዘለዋ ተገለጸ።

አብ ንኡሳ ዞን ናቕፋ፡ ኣብ መሃርሕ ምዃርናና ህዝቢ ስንብት ብምፍጥር፡ ፋሕ ኣሉ ዝጽንኦ ህዝቢ ሓብራዊ ህይወት ከስተማቕር ኮምዘለዋ እዩ ተሓብሩ።

ኣምሓዳሪቲ ንኡሳ ዞን ኣቶ ያቆብ እድረኤ ኣብዮት-ትምህርቲ ትካላት ጥዕና፡ ንኢንጅነርነት ማዕን ካልኣት ማሕበራዊ አገልግሎታትን ህዝቢ ኣብ ዝዘጸገወ ከበታት ተጠርፏር ርገኡ ሂወት ክመርሕ ለዝከኣሎ ብፍላይ ኣብ ከተማ ናቕፋ ንትካላትን መዝራን ዝኸውን መሬት

ብምዕላ፡ ቁጽሪ ህዝብ'ታ ከተማ ልዕሊ 60 ሺሕ ኮምዘዘጽኦ ኣረጸኡ።

ኣብ ምዃርሕን ምምዕላን ኣገልግሎታት ቲሌፎን መዓዝዚን ካልኣ ትሕተ-ቅርጺን ዘተሓሰበ ገሊጸ ተመዝገቡ ኮምዘሎ እውን ገለጸ። ህዝቡ ወፊራታት ልምት ምድግፋሕ ሓዲ ካብ ዓቢይቲ መደብት 2019 ምዃኑ ኣቶ ያቆብ ገለጸ።

ኣብ ንኡሳ ዞን ሽዕብ ብተመሃሉ፡ ትካላት ጥዕና፡ ኣብ ምርግጋጽ ድሕነት ኣደታትን ህጽንትን ዓቢ ኣስተዋጽኦ ይገብራ ኮምዘለዋ ተገለጸ።

ሓንቲ ማእከል ጥዕናን ሰላሳ መደባራት ጥዕናን ኣብ ንጠፍ ኣገልግሎት

ኮምዘርከብ ዝተባረ ኣመሓዳሪቲ ንኡሳ ዞን ኣቶ ኣብዘር ኢብራሃም እዚ ኣብቲ ህዝቢ ቀዋሚ መዋብሮ ንክህልዎ ዝደድ ዘሉ ጉዞታት ደራሽ ኣበርክቶ ኮምዘለዎ ኣረጸኡ።

ኣብ ትምህርቲ - ብሰነዝ ሰብኣዊ ምዃር መዋብሮ ዝጠፍኦ ዝሰራ ግዜ ንምፍጥላይ ምስ መዋብሮ ህዝቢ ዝኮነ ዓውድ-ኣዋርሕ ትምህርቲ ብምድላው ደራራላ ኮምዘሎ ብምሕጥር ኣብ መዘከትኡን ኣብዮት-ትምህርቲ ቀጽሪ ተመሓሮ ብፍላይ ናይ ደቂ-ኣንስትዮ ኮምዘሉ ክኸኖ ዝገብሉ ሰላሳ ማዕ ወላዲ ግበኦ ተራሓዎ ክጸወቲ ተሓብሮ።

ዓዲ-ቐይሕ - መደባት-2018 ብኣወንታ ተገምጊሙ

ኣብ ንኡሳ ዞን ዓዲ-ቐይሕ ብምውህድ ህዝብን ምምሕዳርን ኣብ 2018 ዝተተግበሩ ዝርዝር መደባት ዝምሙዎ ርክብ ተገምጊሞ።

ኣብቲ ወከልቲ ህዝቢ 21 ምምሕዳራት ከበታን ጨናፍር ማህበራትንን ዝተሓተፍዎ ኣኸቡ ኣብ 8 ምምሕዳራት ከበቢ 51 ከሊ-መዘተር ጸርጒይታት ብወፊራ ኮምዘለዎ 315 ሺሕ ፊልሳታት ገራብ ኮምዘተተኸሉን ካልኣን ክበርከብ እንክሉ፡ ኣብ ሕረት ደርግን ዓዲ-ሰጃን መሃርሕ ምዕዳል መሬት ጠሳ ንምዕድ መደብ ኮምዘሉ ብኣኮይዲ ስራሕ ናይቲ ንኡሳ ዞን ተሓብሩ።

ሓላፊት መደባር ፖሊስ ንኡሳ ዞን

ዓዲ-ቐይሕ ተሰንተ ሓረት መዋገስቲ ኣብ እውን ኣፍልጦ ሕጊ ንምዕድ ኣብ ህዝቢ ወጽኢታዊ ጉዞታ ኮምዘተገምገሞ ገለጸ።

ኣመሓዳሪ ንኡሳ ዞን ዓዲ-ቐይሕ ኣቶ ሃብታይ ተሰፋ-ገብ፡ መደባት 2018 ብተራገሙ ጸብቐ ኮምዘተመረ ድሕሪ ምርግጋጽ፡ ምውሓሰ ከበቢዎ ጽሬትን ብኸሊ ዝተፈቐደ ኣባይቲ ምህጽን ዘጠቓልሉ ንጥፊታት፡ ኣብ 2019 ካብ ዝተግበሩ መደባት ምዃርም ኣጸጸ።

ተሓተፍቲ ብኣደ ሞረኽ ዝሰራሕ ኣባይቲ ምዃርግር ክገበረሉ፡ ዝኣረጋ ኣብዮት-ትምህርቲ ደማ ጽጉፍ ክገበረሉን ተሓብሮም።

ጊንዳዕ - ኣብ 2018 ርቡሕ ልምዓታዊ መደባት ተሰላሲሉ

ምምሕዳር ንኡሳ ዞን ጊንዳዕ ኣብ 2018 ዝተፈለሎ ልምዓታዊ መደባት ብዝበኣ ኮምዘተግበሩ ኣብ ዘደድ ምጋምደ ኣኸቡ ገለጸ።

ኣመሓዳሪቲ ንኡሳ ዞን ኣቶ ዐመር ያሕዶ ሓጅ ኣብ ዘቐረቦ ጸብጽቤ ንመዝራ ዝኸውን መሬት፡ ንወንጨይቲ ዝቐነኣ ኣምራጺ ጸገት መጋምጫ ጥሪትን ኣብ ከበቢ ጊንዳዕ ናይ ሕርሻ መሬት ክፍቀድን ዝበሉ

ደምዒ ካብኣቶም ብተደጋጋሚ ብህዝቢ ዝቐረበን መሬት ኮምዘተገምገሙ ኣቶት ዝጸበዩ ዘለውን ጉዳይት ምዃርም ኣመልኪቲ።

ንመደባት 2019 ብምልክት፡ ኣብ ደምዒ ደንበሎ-ሓላፊ መዓተል ኣብነት ከተማ ጊንዳዕን ዝርከብ ጸገም ዝሰተ ማይ ምፍታሕቲ ምዘዘው ኣብ ዕጽፊን ሓጺትን ዝርከብ ኣብዮት-ትምህርቲ ጽጉፍ መዋህሮ ኣለክትራሲቲን ናይ

ጎደና መሰራሕቲን ካብኣቶም ቀዳምነት ዝወጸም ምዃርም ኣረጸኡ።

ተሓተፍቲ ጽሬት ከበቢ ንምውሓሰ ብኣመሓደርቲ ከበቢ ክደፍኣሉ፡ ንምምሕዳራት ከበቢ ደምዒ ሽብኤ መዓተል-ኣብነትን ጋሕቲላይን ከተገልግል ዝጽንኦት ኣምባላንስ - ጸገማታ ተላልዩ ፍታሕ ክርከብ ዝበሉ ርእይታት ኣቐረጸም።

“ትካላት ኣገልግሎት ቅሳነት ሂሳብና” ክበርቲ ሳቡናይት

ኣብ ሳቡናይት - ንኡሳ ዞን ጎልጅ ዝርከብ ትካላት ማሕበራዊ ኣገልግሎት፡ ኣብ ምዃርናናምን ርግኡት መዋብሮኦምን ዓቢ ኣስተዋጽኦ ይገብራ ኮምዘለዋ ክበርቲ ገለጸም።

ኣብ ምምሕዳር ከበቢ ሳቡናይት፡ መደባር ጥዕና፡ ናይ መባእታን ማእከላይን ደረጃ ቤት-ትምህርትን መዓተ-ፊል ጸሓይ ዝሰተ ማይን

ኮምዘሉ ወከል ኣራፍ ሓበሩ።

ኣብ ማእከል ዓደም ጸሓይ ማይ ክሰተፍ ደቐም ኮምዘሉን ሕክምናዊ ኣገልግሎት ክረኽቡን ምብቅም ብኣካሉ ገለጸም።

“ህልወ መሰረታውያን ትካላት፡ ቀሰንና መዋብሮና ክንመርሕ ሓገዝና” ድሕሪ ምባል፡ ቀጻልነትን ንምውሓሰ ዝከኣሉም ክገብሩ ድሉውትም ኣረጋገጸም።

መጅሐፍ ባይታ . . .

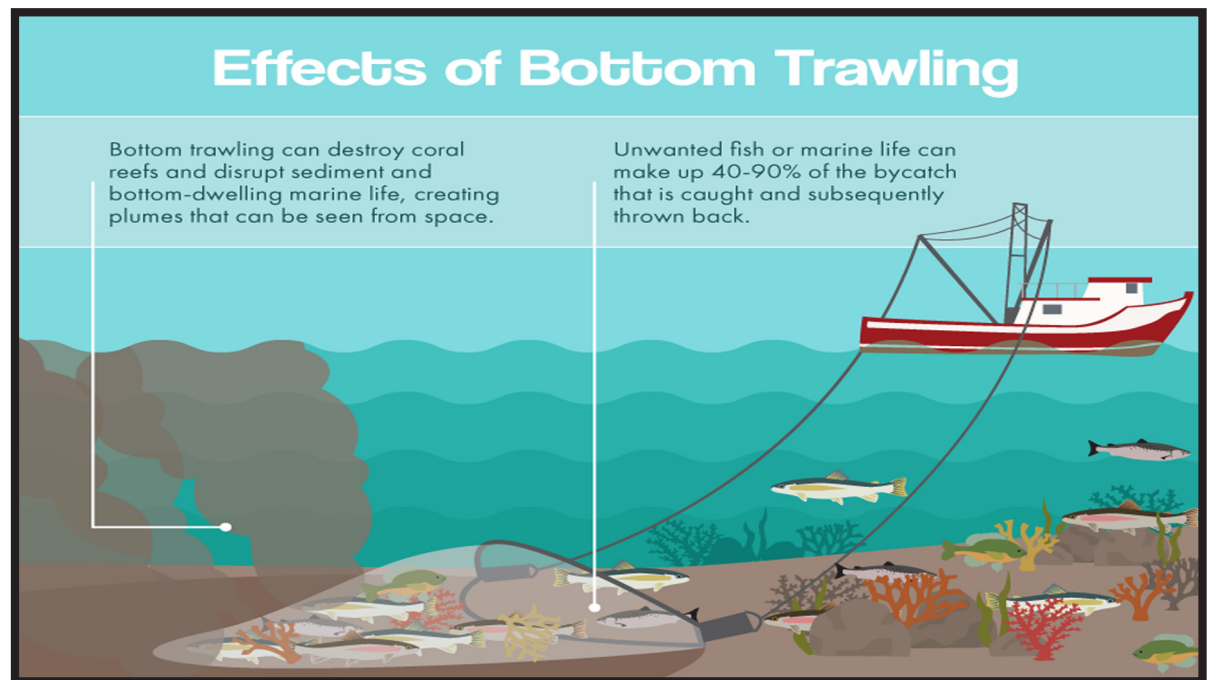
ካብ 4ይ ገጽ ዝቐጸለ

ብምዕላ ለዝቐነኣም ኣብቲ ባህርያዊ ሰላሳት ሰርዓተ-መዝገቢ ምምዘባል የሰብ። ኣቃወማን ጃኦግራፊያዊ ኣቀማምጥን ባይታ ባሕሪ ብምቕዳር መዝራ ዝተፈለሎ ፍጥረታት ባሕሪ ኮኣ የሆነ።

ዚጋታት ምህበራት ሃገራት ኮም ቦዳ ቻይና፡ ጃፓን፡ ኮርያ፡ ታይዋን፡ ኣመሪካ፡ ቱርኪ፡ ኣብ ልባዊ መዝገብ ፍርድት ባሕሪ ዝኸኣ ዝተፈለሎ ትሕሳብ-ዘሉምም ዓላታት ይምገቡ። እዞን ሃገራት ዝጠከሩ ማዕ ዓሳ ዘይዳ ኮይንኹ ዝደዳ ኮኣ መጅሐፍ ይጥቀሙ። ኣብዚ ቀሪብ እዋን ዝተኣታተወ ናይ ማዕገምነት ማእ

ምርኣሳብ-ብምዃር ኮኣ ዝሊ ንጥፊታት ኣብ ክህደሉ ዘይኣክል መግፊ ገፍጥታት ደሰርተሉን እንተኣለዎ ዝጠከሩ ሃገራት ማን ካብ ጥቕሙ ጉድኣቲ ስለ ዝጠከሩ ኣወገደንኦ ይሓብሩ።

ኣብ ሃገርና እዚ ኣገብብ ኣጋፍኣ ኣብ ባይታ ደሰርተሉን እንተኣለ፡ ገሊ ካብቲ ኮም ማዕገምነት ዝወሰደ ዘሉ ንምዃርሕ ዝሊ ዓይነት ኣገብብ ዘዘውትራ መሪኣብ ማዕ ዓሳ ዕጸብ ባሕሪን ካልኣን ንኸይዞም፡ ካብ ከበቢ ደሰታት 4 ማይል ካብ ገማም ባሕሪ ደማ 8 ማይል ክርከብ ኮምዘለዎ ይግበር ኣሉ።

ጸልዎ መጅሐፍ ኣብ ባይታ ባሕሪ

አብ ን/ዞ/ናቕፋ 37 ሸሕ ጥሪት ተኸቲቦን

ቤት-ጽሕፈት ማህበራ ሕርሻ አብ ንኡስዞ/ናቕፋ፡ምስምሕዳርን ካልኣት ናይ ስራሕ መሻርኽቱን ብምትሕብብር፡ አብ 11 ምምሕዳራት ከቢ ወፍሪ ክታየት ጸረ ወሻሻውን ግምገማን ሕምምት እንሰታት ኣብዮ።

ሓፊቲ ቤት-ጽሕፈት ኣብ መሓመድ-ሓልክ መሓመድ-ዓለ፡ ቤት ጽሕፈት መልታት ዝተኻየደ ወፍሪ ልሲ 25 ሸሕ ጠለብጠብ ኣሳታት 12 ሸሕ ከብትን - ጸረ-ፍርማይ፡ ልሲ 350 ኣኽላላት ደማ ጸረ ሰብድ ከልቢ ከምእተኸነቡ ገለጹ። ከኣላ ሓለዋ ጥሪ እንሰሳ ኣብቲ

ንኡስ ዞ/ ኣብ ኣብርሃ መላኩን ደማ ሓረሰቱ ጥሪቶም ብዝበኣ ከኸነብን ዝጠርጠር ምልክታት ሕምም ምስ ዝርጸዩ ዝምልከቱ ኣብ ቀልጠፎም ክከብሩን ኣብኸኸሩ።

ክታየት፡ ኣብ ጥሪ ጥሪቶም ወጽኢታዊ ኮይኑ ከምዝርከቦም ዝገለጹ ሓረሰቱ ብወጽኦም እቲ መደብ ቀጻልነት ክህልዎ ተላብዮም።

አብ ንኡስ ዞ/ ናቕፋ፡ ኣሳታት 15 ሸሕ ከብትን ልሲ 130 ሸሕ ጠለብጠብ ዝርከቡን ጥሪት ከምዝለዩ ኣብ ቤት-ጽሕፈት ማህበራ ሕርሻቲ ንኡስ ዞ/ ዝተረኸበ ሓብራት የረድኡ።

ብያታዊ መሳርሒ መዚቃ...

ካብ 6ይ ገጽ ዝቐጸለ

ጥቲ (ቅድም ክበል'ውን ኣገጽ ራኣሲ ወልደምኣል ኣብ ዝጠመሉ ክልተ ደቓም ከም ዝወጽዎ እውን ኣደርሃሃ። ዝሊ ብምስከውዓል ኣዋልድ ዓዲ፡- ጠቢት ጠቢት ቀተሉኻዶ ሞቐልዒቲ። ኣለንኳ እንትሕዝብ፡ ዝጠርጠር ስምን ዝኾን ከምኡ'ውን ኣማውታኦም ዘተጽዑ ፍቕረሃሳ ሕሸሞ፡ ቤታ ልቢ ትሓብርን ክበራ ትሰክብን መሳኽሩ "ከም ረጽና ጠቢት ከም ረጽና" ዝበል ሓዋልን ሃይሕን ዝኾነ ሕደማ ደጉዓ ገይሩሉም ከምዝበረ ይኸር። ገለ ክብኡ፡- ከም ረጽና ጠቢት ከም ረጽና(2) ኣንታ ሓፍቕ ጉንዲ ሓላው ዮና ከም ረጽና ጠቢት ከም ረጽና ተኸቲርኻዶ ኣብዛ ጸም ዳና።

ከም ቢቕኣ ከም ወርሕን ጸሓይን ከም ዝኾነ ብቃንጽን ሮማይን ኣታ ወዲ ጠቢቲ ወዲ ጠቢቲ ሰብ ደምዝን ክብሉኻ ጠቢት ጥይቲ ካርጃም ክብሉኻ ጠቢት ጥይቲ ሓልሓል እንክብሉኻ ጠቢት ጥይቲ ዓጸብ ክብሉኻ ጠቢት ጥይቲ ከም ክቐለ መላክብ ከይቲ ርክሰ ኣርሓ መቐለ እናታቲ። ዝበል ዘኸነን እንክብሉም ዝበልጽን ፍራ ጥብብ ተሓፍጊሩ ደርኦቡ፡ እም ብመርሒ ያታዊ መዚቃ ንኸምዚ ዝኣመሰሉ ዓቢይ ኢጋጣኒታት፡ ብዘለም ክኣሉ፡ ዝኾን ዛንታን ሰብ ዝሞሩ ዝሰሩ ሰብ፡ ዘቕረቦም ሰርሓት ጥብብ ክሰብ ለሚ ኣብ ርኣሲ ሕብረተ-ሰብ ዘይጸላሰን ተቐርን ከይቲ ይኸር ኣሉ።

ጋሽ-ባርካ - ወለንታዊ ልግሲ ደም ተናኢዶ

አብ ዞ/ ጋሽ-ባርካ ንቕሓት ኣብራኽስ ትሕዝቶ ጥንክ ደም ንምሰላን ዝተኻየደ ዝተሰየመ፡ ኣተባባይ ወጽኢት ከምዝበበ ተሓብሩ።

ኣራመጃቢ ማሕበር ወለንታዊ ልግሲ ደም ጨንፈር ዞ/ ጋሽ-ባርካ

ኣብ ዝተገቢሙል እምባይ ወለንታዊ ልግሲ ደም ንምዝብ ኣብ 2018 ጸቡቕ ዝተሰየመ ከምእተኻየደ፡ ሰራሕተኛታት ትኣሉት መምህራን ካልኣት ዚጋታትን ብተሞላላም ዘዩደዎ ልግሲ ደማ - ወጽኢት ናቲ ምዃኑ ገለጹ።

አብ ከተማ ባረንቲ ዝርቡ ሰራሕተኛታት ትኣሉት መምህራን፡ - ብጽኡብ ደም ኣብ ዝጸሕሉ ኢጋጣኒ ደማ ብዘተኣኣ ይም ዘይትኣኣ ህይወት ምድሓን ዘይከታዊ ሓላፍነት ክሰራወጥ ዚጋ ከምዝኾነ ኣገጸዚም።

ኣቕርዶት - ኣርባሕቲ ናይ ጸባ ከብቲ ብዕቱብ ይሰርሑ

አብ ንኡስዞ/ኣቕርዶት-ብምሕብር ተጠርፊም ኣብ ምርባሕ ናይ ጸባ ከብቲ ዝተሰየሙ ሓረሰቱ፡ ጠለብ ጸባ ከብታም ንምህጋብ ይሰርሑ ከምዘዉ ገለጸዎ።

ከብታም ንምርባሕ ጥሪት ብተራሻ - ናይ ጸባ ከብቲ ደማ ብፍላይ ምቕጻ ምዃኑ ዝተሰሩ

እቶም ሓረሰቱ፡ ቀጠልዮ መግቢ እንሰሳ ናይ ምልማስ ሰራሕተን ብሰይ ክራማት ዝተረኸበ እኹል ሳርጊ ቀረብ ጸባ ንምውሓስ ኣብ ዘዩደዎ ጸሐ ዓቢ ሓገዝ ይገብር ከምዘሉ ኣረጸዎ።

ካብ ኣብድራቲ ማሕበር ኣብ ኣብራሃን እድራቲ ማሕበርም

637 ኣብት ከምዘውምን ልሲ 4700 ናይ ጸባ ከብቲ ከምዘውገንን ብምሕብር ከም ወጽኢት ጸሐም እኹል ትሕዝቶ ብዘተመጣጠዎ ዋጋ ዮቕርቡ ከምዘዉ ኣብረዐ። ኣብት ማሕበር ኣብ መወጃታ፡ ኣብ ኣቕርዶት ዝህጽ ዘሉ ትኣል መኸኪ ጸባ ክተላጠፍ ተላብዮም።

ጋሽ-ባርካ - መንእሰያት ኣብ ምንቃሕ ጸዕርታት ክሕይል ተሓቲቱ

ንቕሓት ውጻቢታት መንእሰያት ብምሕያልን ዓቕሚታት ብምምህራን ተኣትፍ ኣብ ዘሉ መድረኽ ዕቱብ ተሳትፎ ምዃር፡ ካብ ቀንዲ መደባት 2019 ምዃኑ ሃማመተኤ ጨንፈር ዞ/ ጋሽ-ባርካ ኣብ ዘዩደዎ ኣኸባ ገለጹ።

ኣብቲ ርክብ ኣብ 2018 ኣብ ገለ ንኡሳን ዞታት ዝተሰሩሉ

- ንቕሓት መንእሰያት ዘበርኹ ኣሰተምህሮታትን ሰልጠናታትን ወጽኢቶምን ዝምሰሩን ሰለዝበራ ለሚ ዓመት ብሰራሕ ክድፍኡሎምን ንምምህራም ክሰራሕን ውጥን ከምዘሉ ሓፊ ክፍሊ ውጻቢን ፖለቲካን ሃማመተኤ ዞ/ ጋሽ-ባርካ ኣብ ማርቐስ ግርማጽኖን ሓብሩ።

ሓፊ ማእሰይ ቤት-ጽሕፈት ሃማመተኤ ኣብ ዑቕባይ በርህ ደማ ንቕሓት መንእሰያት ምብራኽን ኣማክኪ መደባት ምስልሳልን ንምመተኤ ጥራይ ዝገደፍ ስምም ሰለዝዩቲ ሓለፍቲ ንኡሳን ዞታት ልዑል ኣተኩሮ ሂም ክሰርሑ ኣብኸኸሩ።

ኣገደሰቲ ቴሌፎኖን

ሆሽፒታል ሓለስት

18 54 00

ሆሽፒታል ኦርታ

20 19 17

ፖሊስ ኤርትራ

12 77 99

ኮርፖሬሽን ኤሌክትሮኒክስ

ሲቲ

12 22 22

ፋርማቲኖ ቁ 1

127565

መዋኣኢቲ ሓዊ

202099

ማሕበር ቀይኽ መሳቀል

154633

ለሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት

መደብ

1200

ደስመንታሪ

1230

ዘና ትግርኛ

1250

TECH INSIGHT

1330

ዘና ዓረብ

1345

ዘተ ስፖርት

1440

ፍላይ መደብ

1630

ልዝብ መንእሰያት

1700

ናትራን

1840

ሳይዳ

1830

ፊዮሪ

2000

ዘና ትግራይ

2030

ተኸታታሊት ፊልም ንግዝ ዝኸራ ዘመን (54)

2100

ዘና ትግርኛ

2125

ምኽሪ ሞያውያን ብቐጥታ

2200

ዘና ዓረብ

2230

መላምኽ

ዘና እንግሊዝ

ብዘይካ ስነ-ይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣሰናዳ፣ ተኸለማርያም

ቁ.ስ 116266 / 201820(2220)

ቦርድ ምስንዳእ

ብርሃን ምሕረት-ኣብ

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ምሉእ-ብርሃን ሃብተገብርኤል

ኤርምያስ ገብረልዑል

ሺሃብ ኣርኣያ

ቁ.ስ 201820 (2214)

ፋክስ፡ 127749 - ቁ.ሳ.ጸ. 247

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቁ.ስ. 200454-07121322

ምልክታ

ቁ.ስ. 125013 - ቁ.ሳ.ጸ. 1284

ለይ-ኣውት

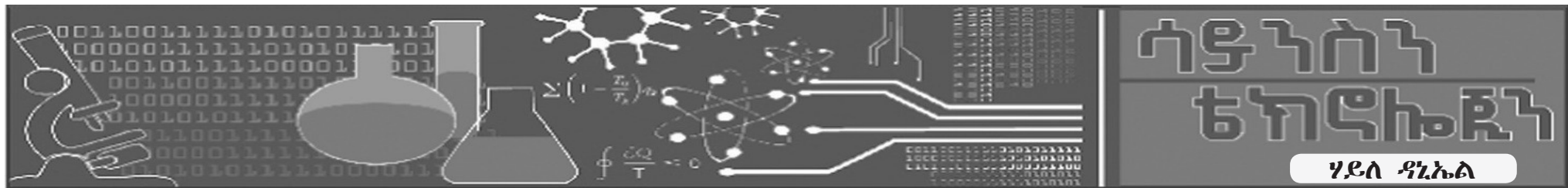
ኤደን ሃብተኣብ

ሳምራዊት መለስ

ሰማያዊት ሓይለኣብ

ሳራ ኣለም

ለድያ ሰልጣን

ኣብ ሓዲር እዋን ባኒ እትሰርሕ ድርዳራ

ገለ ካብቶም ኣብዚ ፊላሮቫል ቀሪምዎ ዘለዉ ኣገረምቲን ኣደንቅቲን ሰርሒት ሓንቲ ‘ብሬድቦት’ ዝተባህለት ኣብ ወሽጢ ሓዲ ሰዓት ባኒ ሰራሒ እተውጽኦልካ መሳርሒት እያ። እዚ ብሓዲ ወገን እቶም ንኪ ንምሰራሕ ዘድልዩ ጥረ ነገራት ምስ ሃብቲያ ባሕላ ነቲ ኩሉ ዘድሊ መሰርሒት ኣኸለፋ ሓድሻ ባኒ እትህበኩ መሳርሒት ኣብ ሓዲ እዋን 10 ባኒ ብሓንጥብ ክትጠብብ ከም እትኽእል ዩ ዝገነር። እዚ መሳርሒት ዝኾነ ናይ ሱብ ሓገዝ ከም ዘድልዩ እውን ተፈሊጡ ኣሎ።

ብሬድቦት ድሮ ካብ ሰለሰት ዓበይቲ ናይ ግርሰሬ ድኣናት ንክፍትዎ ኣብ ድኣናቶም ክተኽሉዎ ሓቲቶም ከም ዘለዉ እዩ ዝሕበር።

ካብ ሰራቕ ዝሕልዎ መሳርሒታት

ኣብዚ ፊላሮቫል ቀሪም ካብ ዘለዉ ፍሉይት መሳርሒታት ሓዲ ብክትሓል ‘ሪገ’ ዝቐረበ ኣብ ማዕጽ ዝገጠመ ንምቅሳብዎን ዘለሊ ካሚራ ዝተገብረ መሓለዊ እዩ።

እዚ መሳርሒቲ ነቶም ኣብ ዝገኙ ኣብ ዘለዎሉ ግዜ ክገሕንሑኻ ዝመጽኡ ጉሓሊ ምቅሳብዎን ብምልላይ ብቐጥታ ዝመሓለፍ ተንቀሳቓሲ ስኢ ናብ ሞባይል ብምልክ እዩ። እዚ ኮኣ ነቲ ኣብ ኣፍደገ ዝገኝ ዘሎ ሱብ መን ምዃኑ ንክትሓል ኣቐዳምካ ንፖሊስ ንክትሕበርን ዮኽእሉካ ማለት እዩ።

ደቐጽል . . .
ምንጪታት፡- bbcnews.com/technology
Cnn.com/tech

ገለ ካብ ፈስቲቫል CES 2019

ክብራት ኣንቡቡቲ ዓምዲ ሳይንስን ቴክኖሎጂን ዓመት መጻ ኣብ ከተማ ሳኒ-ቬጋስ ኣመሪካ ዝገደድ ብ CES ዝፍለጥ ፊላሮቫል ቴክኖሎጂ ካብ ብቐድሚ ሓገሊ ኣትሒታ ንተግዘቡቲ ክፍት ኩይት ኣሎ። ኣብ ናይ ሎሚ ሕታምና ድማ፡ ንገለ ካብቶም ኣብዚ ቀሪም ዘለዉ ሓዲቲ ምህታት ክንደህሰስ ክንፍትን ኢና - ሰናይ ንቡቡ-

ሓዲ ካብ ዓበይቲ ኣፍሪይቲ ተሽከርካርቲ ዝኾነ ኩባንያ ዋንዳይ ርባታዊ መሓወር ዘለዎ ንኣብቶይ መኪና ኣብዚ ፊላሮቫል ንምርኣት ኣቐረበ ኣሎ።

እዚ ርባታዊ መሓወር ዘለዎ መኪና ኣብ ኣዘዩ ሕጻናት መገዳ ሓምብት ከለማዘር ኣብ ሰዓት እናተገለበዙ ክትከይድ ትኽእል። እቲ ዝተሽከርከሪት ዝርከብ ኩባንያ ዋንዳይ ከም ዝገልጹ እዚ መኪና ናይ 1.5 ሜትር ብራኽ ዘለዎ መንደቕ ብዘይ ጸገም ክትሓከርን ተመሳሳሊ ክፍትዎ ዘለዎ ጉድጓድ ድማ

ሃዩንዳይ፡ መሓወር ዘለዎ ተሽከርካሪት ንምርኣት ኣቐረቡ

ክትገባር ከም እትኽእልን ይሕበር። እዚ መኪና ናብዚ ዘላቶ ደረጃ ንክትገባር እቲ ኩባንያ ንኣህታት ሰለሰት ዓመታት ከም ዝርከብ እዩ ዝሕበር። ኩባንያ ዋንዳይ ቀንዲ ሕጻን እታ መኪና ክገልጽ እገብሎ ኣብ ምቅጥታዎ መሬትን ሰናሚን ዝተራእየሉ ከበታት ንኣህታትታት ህይወት ኣድሕን ናብቶም ዝገጽጙ ግዳይት ብቐለሉን

ብቐልጠፍን ንምህራን እትሕገዝ ምዃና እዩ። እዚ መኪና ዘኣ ኣብ ቀሪብ መጽኢ ኣብ ኣድ ሰራሕተኛታት ህይወት ኣድሕን ክትረኣይ ዘሎ ተኽእሎታት ርከብ ምዃኑ እዩ ዝሕበር ዘሎ።

ተለሺኹን ዘፍርዩ ትካላት...

ዓመት መጻ ኣብዚ ፊላሮቫል ተለሺኹን ዘፍርዩ ትካላት ከም ሞላራዊ ኣልጂ፡ ኣብዚ ቀሪብ እዋን ናብ ምፍራይ ተለሺኹን ኢዱ ዝሓዘኑ ኩባንያ ኣፕልን ካልኣትን ዘቐርቡዎን ኣዘዩን ዝተራቐቑን ዝበለጸን ተለሺኹናት መጽኢና እንታይ ክመሳል ከም ዝኽእል ዝገራግሩ ዝመሳሉ።

ቴለሺኹን ኣብ ዕዲን ካብ እትወርድ ኣህታት 90 ዓመታት ገደራ ኣሎ። ኣብዚ ዝካሄዱ 90 ዓመታት ድማ እታ ነጻብ መቐደር ቴክኖሎጂ ከም ዝኾነት ብዘተት ዝጸምጥ ምህ ዝመጽኦቶ ጉዕዝ ኣዘዩ ብርቂ ከም ዝኾነ እንኳነቶ ኣይመሳሰን። ምክንያቱ ተለሺኹን ካብ እትመዝዝ ኣትካዚ ካብ ብጸለምን ጸዕዝን ጥራይ ተንቀሳቓሲ ስኢታት እተርኣይ ዝፍ መሃት ናብ ሕብራዊ ስኢ እተርኣይ መሃት፡ ኣብዚ ሓገዮን ዘሉና መሃል 21 ክፍለ-ዘመን ድማ ካብ ጸፋሕ ወይ ፍላት ናብ ክትቐሳልን ክትገጠመን እትኽእል ተለሺኹን ባሕርፍ ኣሉና።

ዝካሄዱ ዓመት ኩባንያ ኣልጂ ኣብዚ ፊላሮቫል ናብ ህዝቢ ዘላዩ እትጥቐሳል

ተለሺኹን ባሕርፍ 65 ኢንች ‘ሲፕሽዮር ሲጽሰ OLED’ ብዘዘል ሎም ናብ ዕዲን ከወርድ ምዃኑ ሓብሩ ኣሎ። እዚ ተለሺኹን ኣብ ዝመጽእ ዘሎ ካልኣይ ፍርቂ ናይዚ ሓገዮን ዘሉና ዓመት እዩ ናብ ዕዲን ክትወርድ።

እዚ ኩባንያ ኣብዚ ናይ ሎሚ ዓመት ፊላሮቫል ድማ ናይ 88 ኢንች ግፍሒ ዘለዎ ናይ 8K ንጻረ ስኢ ከተውጽኦ እትኽእል ተለሺኹን እዩ ንምርኣት ሓዘ ቀሪብ ዘሎ። እዚ ናይ 8K ንጻረ ፕ ብሕጂ ዝተኣታቶ ዘሎ ከም ዝኾነ ይፍለጥ።

ኩባንያታት ነቲ ካብ ርከቐ ንተለሺኹን ንክትቐጽሩ ዘኽእል ሪሞት ኮንትሮል፡ እናገደፋኡ ይመጽእ ከም ዘለዎ እዩን ዝሕበሩ ዘለዎ። እዚ ኮኣ ዝበዝኣ ካብቶን ኩባንያታት ናብ ብድምጺ ክትቐጽራሉ ዘኽእል ቴክኖሎጂ ይኣትዎ ከም ዘለዎ እዩን ዝሕበሩ።

ንእንስሳታትገዛ ዘይረስዐ ምህዞ

ዝበዘሉ ካብቶም ኣብዚ ምርኣት ቀሪም ዘለዉ ምህታት ንወዲ ሱብ ዕላማ ዝገበሩኡ እንተኾነ፡ ገለ ገለ ኩባንያታት ግን ነቶም ኣብ ዝ ክንዲ ውላድና እንዝገጥሙ ከም ከልበን ድሙን ዝኣመሰሉ እንስሳታት ኣይረሰዐ-ምዃን።

ፕልታ ዝተባህለ ኣብ ጥልዎን ዝመደበ-ትኣል፡ ‘መኪ’ ኣሉ ዝሰመዩ ንእንስሳ

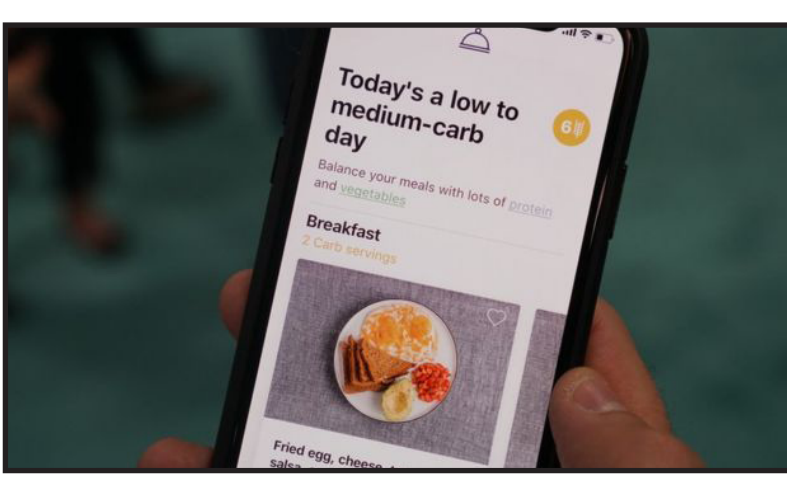

ትንፋስካ ሸቲታ እንታይ ዓይነት ኣመጋግባ ከተዘውትር ከም ዘለካ እትነግር መሳርሒት?

‘ሎማን’ን ‘ፍድ-ማርብል’ ን ዝተባህለ ክልተ ንኣብቲ መሳርሒታት፡ ነቲ ካብ ወሽጢና እስተንፍሶ ኣደር ብምቐማር እንታይ ዓይነት ስርዓተ ኣመጋግባ ክንክተል ከም ዘለናየን ዝሕበሩ።

እዞን ምስ ሞባይል ክራኽብ ዝኽእል መሳርሒታት፡ ነቲ ዝጥቀሙሉን ዓምጺ - ኣብ ከሰዓኡ ዘሎ መግቢ ክሳብ ክንደይ የሕቅቕ ኣሎ ወይ ክንዲ ምንታይ ካራፊ የቃጽል ኣሎ ከም ዝሕበሩ እዩ ዝገለጸ።

እንተኾነ፡ ገለ ክኣሉታት ከም ዝሕበሩዎ፡ እዞን መሳርሒታት ተመራመርቲ ስራሕታት ብዝበኣ

ብቐዓተን ክጽናዕን ኩኣልናን ከም ዘለዎ እዩ። እዞን መሳርሒታት ግን ገለ ካብቶን ኣብዚ ፊላሮቫል

መሳሕብ በጻሕቲ ኩይንን ዘለዎ ካብ ምዃን ኣይግዛተንን ዘሎ።

ገዱ ብምልላይ ዘድልዮ ዓቕን መግቢ እትቐርብ መሳርሒት እዩ ናብዚ ፊላሮቫል ሓዘ ቀሪብ ዘሎ። እዚ መሳርሒት ነቶም ደማምን ኣኽላብን ኣብ ሓዲ ዝ ዘለዎም ዋናታት ንዝበደናም መግቢ ካብ ምቐራብ ተድሕን ክትከውን እዩ ማለት እዩ።

መኪ ነቶም መግቢ ንክበልዑ ናብኣ ዝቐርቡ እንስሳታት እንታይቶም ኣለልዩ እቲ ዘድልዮም ዓይነት መግቢ እዩ ትቐርብ። ከዚኹም ዘለ መግቢ ምስ ዝውጽኦ ድማ ንክትምላእ ንምቐራብ ከዘክር ዝኽእል ቴክኖሎጂ ዝግጠቐት እያ።

እዚ መሳርሒት ካብ ወርኢ መስከረም ኣትካዚ ኣብ ዕዲንታት ኣመሪካ ክትገርግርኦ ምዃና እዩ ዝሕበር ዘሎ። ብዘተት ከም ዝገልጹዎ፡ እዚ መሳርሒት ኣብ ዕዲንታት ጸቡቕ ተቐባልነት ክትረክብ ተስፋ ከም ዘለዎ እዩ።

የጋራ ባሕር

ዳንኤል ነጋሲ

መጅሐፍ ባይታ ባሕር

መጅሐፍ ሐይ ዓይነት ካብ ማላታት ኢጋፋ ዓለ ኮይኑ ጋምቢርን ኣብ ባይታ ክፍል ናይ ባሕር ዝርከቡ ዓላትን ምሓዝ ዝጠቓም ሰኢዓት ዘለዎ ካብ ዝኾነ ህምቶት ናይ ባሕር ክኾነ ከበ. 2 ኪ.ሜ ዝምቀቱ ባሕር ክጥፍ ዝክኸል ዓይነት ኢጋፋ እዩ።

መጅሐፍ (Bottom trawl) ከበድ ሰኢዓት ሰንሰላት ዘለዎ ካብ 2 ክሳብ 4 ቶን ዝኾነ ምሓዳ ዝኸየዝ ኣገደ ከበድቲ ሓጺን ምስቲ ሰኢዓት ተጻራሩ ኣብ ታሕቶይ ክፍል ባሕር - ማለት ጠለቕ መሬት መሬት ባሕር እናተገተተ ይሰርሕ። ኣብዚ ኣገደብዚ መርከብ ኣገደ ሓጺን ገመድ ሓጺን (ኮም) ተጠቐሚ ዚህቡ ሰኢዓት ኣብ ባይታ ናይ ባሕር ትሰሰሩ። እዚ ኣገደብ ኢጋፋ ኣብ ቅድሚኡ ዝጸንሐ ሂወታውን ዘይገባታውን ሃሳታት እናገፈፈፍ ክተሓትት ዝተደልደ ዝተፈለዩ ዓላትን ጋምቢርን (shrimp) ኮምኡውን ዝተፈለዩ ላኪማታት፣ ማለት ሶላማ ዘይካሉ ዓላት፣ ፍፍሪ ባሕር ስፕሪንጅ ወዘተ ሓዘ ኮሎ ይወጽዩ። ዘመጽ ማለት ዝርከቦ ዓይነት ፍጥረታት ባሕር ዝፈጠሩ ሰኢዓትን ሰኢዓትን ሰኢዓትን ኮሎ ከበድ ኣሕላጂያዊ ሳቤን ሰኢዓትን ተመራጺ ኣይካላ።

ኣብ ውሕሰት ኣብሰላም ባሕር ኣገደብ፣ ዝኾኑ ፍጥረታት ባሕር ንኣብቲ ኣብ ሓጺ ምጽናት ዘለዉ - ኮም ቦል ንዘዩ ባሕር ኣብሰላም ዓለ ክሳ ኣም ባሕር ምስ ዓጢ ይኸኸሉ ዝይከ ምታት ዝወሰዱን ዓላት ኮም መዕብዚ ዝተቀማሉ ፍፍሪ ባሕርን ዝተፈለዩ ክገፈፉ ዘይደለዩ ዓላትን ... ወዘተ ገፈፍ ብምውጻእ ኮሎ ከበድ ኣሕላጂያዊ ምምዝል ይሰብ ኣሉ። ዝተፈለዩ ፍጥረታት ካብ ባሕር ወጺኦም ናብ ዝኾነ መርከብ ምስ ዓጢ፣ ተፈልዮም እየም ዘይደለዩ ወይ ሶላማ ዝኾኑ ዓይነታት ዓላት ጋምቢርን ካልኣትን ናብ መኻዝን ዓለ (ተላጃ) ክኣትዉ ከለው፣ እየም ዘይደለዩ ማለት ሶላማ ዘይካሉ ሂወታውያን (ላኪማ) ካልኣት ዘይሂወታውያን ምህርቲ ማን ናብ ባሕር ዝተፈሉ ኮይኖ ዝጠከሩ ማለት ከበ. 90% የጠቓልሉ።

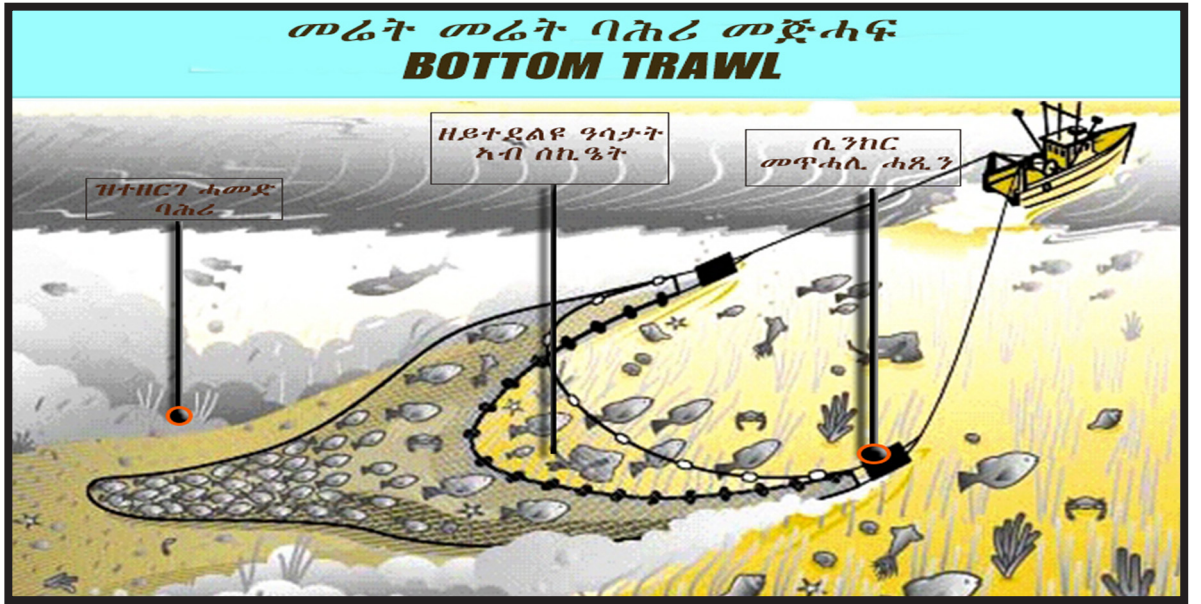
ኣብ ሃገርና መጅሐፍ ሰኢዓት ሞላ ዝጠከሩ ብፍይ ወጺኦ ሃገር መራኽብ ዝርከቡ ኮይኑ ብመላረት ዝተካበረ ወሳኔ ቁመተን ካብ 25 ክሳብ 35 ሜትር ይኸውን። ዝጠከሩ ገፍቲ ዓለ ሃገርና ልምዳዊ ኢጋፋ ሰኢዓትን እዚ ዓይነት ኢጋፋ ብከሕ ዝውተር ኣይካላ። ገለ ኣብ ትሕት ኮርፒራንን ዓለ ዝተጥሩ ውሑዳት ኢንግሊዝያውያንን ሓወሲ ኢንግሊዝያውያንን መሪክብ ማን ብውሑድ ጥቕሚ ዚህቡ ዓይነት ኢጋፋ ክጥቀሙ ይረጅቡ።

መጅሐፍ ሰኢዓት ሞላ ዝተቀማ ገፍቲ ዓለ መሪክቡ ኣብ መገፈፈ ክቐጥታት ምስ ቡራካ ነቲ መርከብ ብሽምዚ ዝኸሰበ ኣገደብ ዩይድ። እዞን መሪክብ ክርሓ ከለዩ እቲ

ሰኢዓት ካብ ጫፍ ሰቕታ (cod-end) ናይቲ ሰኢዓት ጀምሪኻ ክብሰቲ ምህኡ ዝጠልቕ ሓጺን ኣብር ቦርድ ተፈትሹ ከሉ ምስ ተገም ናብ ባሕር ይደርቡ። ክደርቡ ከሉ ክሰብ ጸቡቕ ገራ ዝጠርጎኦን ናብ ባይታ ዝዋልብን እዚ መርከብ ፍጥነት ትውሰኹ፣ ኣብር ቦርድ ሰኢዓት ሃሕ ተገራ ኮም ዝኾይድ ክከበር ከሉ ናይ ርኢን ኣግርን ገመድ ኮሎ ንሓልን ታሕትን ብምህር ኣፋ ብጠገኡ ኮም ዝኾይድ ይከብሩ። ሰኢዓት ናብ ባሕር ምስ ኣተወ ድሕሪ ገለ ይቐይሩ መርከብ ማለትላይ ፍጥነት ትቐይር። እቲ ሰኢዓት ኣብ ባይታ ናይቲ ባሕር መሬት መሬት ክገብሩ ይጀምሩ። ናይ ሓይ ሰቕታን ሪገታን ወይ ክኣተ ሰቕታ ኣብሉ ዝኾነውን ኣብ ባይታ ናይ ባሕር ክገብሩ ድሕሪ ምጽናት ብዊንቲ ተሓሳቡ ናብ ዝኾነ መርከብ ይደይቡ። እታ ብጠመድ ተጻራሩ ዝተሰራ ሰኢዓት ዓሕሪወቲ ጫፍ ሰቕታ ናይ ሰኢዓት ትፍታሎ። ካብዚ ቀሊል ደማ ምህርቲ ኣብ ባይታ ናይ መርከብ ተዘርጊሑ ብዓይነትን ዓቕሙን ተፈልዩ እቲ ሶላማ ዝኾነ ምህርቲ ናብ ዝተዓለወሉ መኻዝን ክቐብ ከሉ ካብዚ ወጺኦ ዝኾነ ወይ ዘይተደለዩ ምህርቲ ደማ ናብ ባሕር ኮም ንተፍ ይምህሩ።

እዚ ዓይነት መገፈፈ ሰኢዓት ኮም ላኪማ ንዘዩ ባሕር ብጠከሉ ክኣዝ ተክፍሉ ሰኢ ዘለዎ ኣብ ከበ. መውጽኦ ሰቕታ (Cod end) ናይቲ ሰኢዓት ብኢጋማሚ ዝተሰራ ንዘዩ ባሕር መውጽኦ ዝኾነ TED - Turtle excluding device ኮም ዝገጥም ይግበር። እዚ መውጽኦ ኣብ ማለት ናይቲ ሰኢዓት ይገጥም ንዘዩ ባሕር ብኡ ክተልፍ ሰኢ ዘይካል ምህኡ ተጋዕዮ ብታሕተዎይ ክፍል ናይቲ ሰኢዓት ንሓ መውጽኦ ተሂሉ ዝተሰርሐ ምስ ጸቐጦ ይኸፈሩ። ብኡ ገራ ደማ ይወጽዩ እዚ ዓይነት መርከብ ንዘዩ ባሕር ጥራይ ከይተሰራ ክኣሽል ከሉ ንተደለዩት ዓላት ናብ ሰቕታ ናይቲ ሰኢዓት ንክኣትዉ ማን ኣይካልኦን እዩ። ኮም ሕቶ ክሰዓል ዝኾነ ሰኢዓት እንተ ኮይኑ ካልኣት ካብቶም ክተሓት ዘለዎም ዓላት ኮምል፡ ኣይካልኦን ዶኒ ዝበል እዩ። እዚ መውጽኦ ብኾሊል ዘይካል፡ ብፍሉይ ክም ብኡ ክድሙ ዘለዎም ዓይነታት ጥራይ ተሂሉ ዝተሰርሐ፣ ኮምኡውን ካልኣ ኣብ ናይ ጋምቢር ዘይተደለዩት ማለት ንኣሽቲ ዓላት ከኣልፍ መርከብ ኣሉ። ብጸም ደረጃ እም መርከብታት ዝጠከሩ ማለት ኣብ ተግባር ክውሉ ኣይረጅቦን ዘለዉ። ገፍቲ ዓለ ዓለ ኣይካልኦን ዝበል ርድኢት ሰኢዓትም ኣይጥቀሙምን ኣብ ሕጋዊትን ኮምቲ ዝድህ ኣይደራጸሙን እዩ።

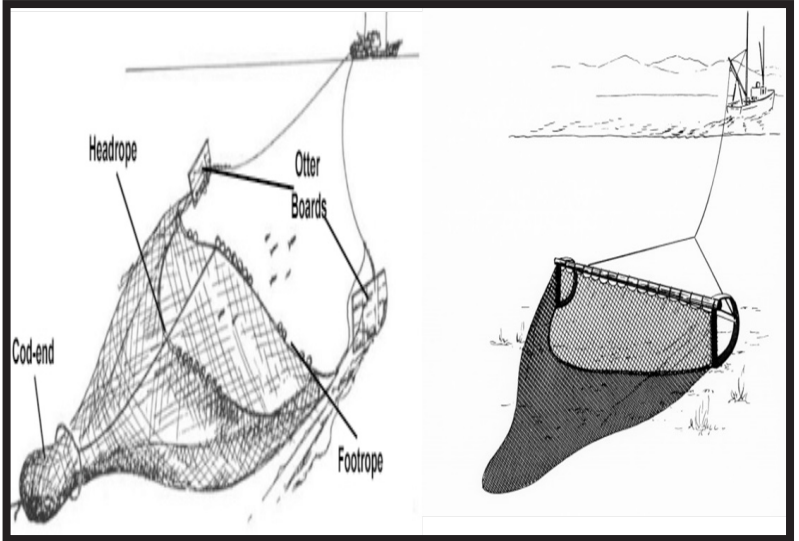
መጅሐፍ ሰኢዓት ዝጥቀሙ ዓባይቲ መራኽብ ኣገደን ብኡት ኮይኖ ብሰብጥን ዝጥቀሙ ዓይነት

መጅሐፍ ባይታ ባሕር

ሰኢዓትንውን ብተዋሃዱ ይፈለሉ እዩ። ኮም ኣብቲ ንጋምቢር ዝጥቀሙ መርከብ ወይ ሰኢዓት ዓቕሙ ዓይነት 4 - 4.5 ሲሜ ኮይኑ ክም ገና ኣብ ደረጃ ዕቡባት ዘለዉ ንኣሽቲ ክጥልቁ ዕድል መታን ክህቡ። ብተመሳሳሊ ኣብ ናይ ዓላት እንተ መጸኢ እዩ፣ እቲ ዓቕሙ ካብ 6 ሲሜ ንሓል ይኸውን። ካብዚ ዝተሰራ ዓቕሙ ምስ ዝተሰራ ማን ገና ክም ኣብ ደረጃ ዓቕሙ ሞላ ዘይ ቡራካ ገጽላ ኣንዳ ገፈፈ፣ ናይ ወለደታት ሃፍ/ ክፍተት ብምፍጥር ከበድ ኣሕላጂያዊ ሳቤን ማለት ክኾነ ምጽናት ዝጸከሩ ሳቤን ናይዚ ዓይነት ኢጋፋ ዓለ ብኡራሽ ኣብቲ ኣሕላጂያዊ ሰርኣት ኣገደ ብከሕ ኮይኑ ቀንዲ ማን እም ዝሰብ ክጥቀሉ ይክኸሉ።

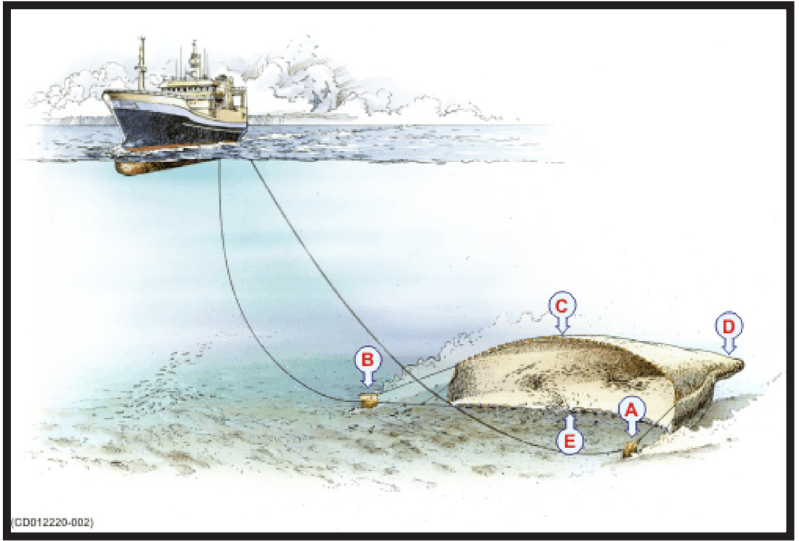
ኣብ ሓይ ማለት ልሳሊ ዓቕሙ ዝኾነ ብጠከሉ ምህርቲ ክኣዝ ዝኾነል ኮይኑ ብደረጃ ዓላት ክጠሉ ሓይ ማለትን ቶን ዓላትን ብዚ መሬት መሬት ዝገብሩት (መጅሐፍ) ሰኢዓት ክተሓት ከለው፣ እየም ኣብ ናይ ምጽናት ሓጺ ዘለዉ ዓላት ዓላትውን የጠቓልሉ። ዝጠከሩ ዚህ ኣገደብ ሞላ ዘውትራ ገፍቲ ዓለ መሪክቡ ኣብ ወሰናት ዓላት ሶላማ ገሪን ወይ ኣተኩሪን ሰኢ ዝርከቡ ብኡት ዓይነታት ዓለ ካብ ሶላማ ወጺኦ ወይ ዘይተደለዩ ዓላት ማለት ኮም ላኪማ (Bycatch) ዝገፈፉ ኣገደም ብኡት ኮይኖም ካልኣት ዝተፈለዩ እንሰላት ባሕር ኮም ቦል መጥበውቲ ዓላት ባሕር ኣሰፍሩ ባሕር ፍፍሪ ባሕርን ስፕሪንጅን ወዘተ ዘጠቓልሉ ጠለብ ዕዳጋ ዘይብሉም ሰኢዓትን ሞይቶምን ግጽምን ኮም ንተፍ ኮይኖም ናብ ባሕር ዝምህሉ ማለት የብሉምን ካብቲ ጠቐላ ዝተገፈፈ ምህርቲ ኮሎ ከበ. 65% ኣብሉ ዝኾነውን ዚህ ዓይነት የጠቓልሉ። ካብኡ ናብኡውን እቲ ኣገደ ሓይጃ ናይ ጋምቢር ሰኢዓት ኮይኑ ኣገደ ንኣሽቶ መርከብዓይኒ ሰኢዓትን ካብ ኣገደም ንኣሽቲ ክኾነ ኣገደም ዓባይቲ ዓላት

ናውቲ መገፈፈ መጅሐፍ ባይታ ባሕር

ብምሓዝ ከበድ ዕጽዓት የኸከሉ። ኣብ ባይታ ክገብሩ ከሉ እየም ኣገደም ከበድቲ ሓጸደን ነቲ መሬት ብምሕራስ ጭቃ ካብ መሬት ተሓላ

ዘለዎ ፍጥረት ባሕርን ብምህው ሓንሳብን ንተጥሩን ኮምዘይከረ ብምህው ኣብ ዝጠከሩ ውቅያኖስን ባሕርታትን ዓላት ምድሪባኹን ባይታ

ኣገደብ ኢጋፋ መጅሐፍ ባይታ ባሕር

እንዳ ተዘገቢኦ ነቲ ማይ ብምዝራግ ምላታት መተንፈስኦም (ኣፋም) ይዓቡም ኮም ቦል ፍፍሪ ባሕር ዝኣመሰሉ ደማ ብኡታ ናይቲ ጭቃ ተግፊናም ኮም ዝሞቱ ይገብርዎ። ኮምኡውን መጅሐፍ ኣብ ኮራል ምዝገብ ባሕር ዝርከቦ ቦታ ምስ ዝገብሩ ዚህ ዓላት ኮም መዕብዚን ምንጪ መገፈፈ ዝጥቀሙን ኣገደ ተራዝማይ ሰኢዓት

ባሕር ይሰብ ኣሉ። ነቲ ጭቃ ባይታ ባሕር ብምሕራሉ ክም ዝተፈለዩ ዓላት ኮም መገፈፈ ዝጥቀሙም ኣብኡ ገድጓድ ኮይኖም ዝከብሩ ኣገደ ፎካላን ራቂቕ ደርጊ ዘልዎምን ኮም ቦል ዝተፈለዩ ሓሽኡ ኣምፊፖድ፣ ክራብ ኣራሽታን ናኩሩ

ናብ 1ይ ገጽ ይቐጽል

ኅፍታ

ጥዑምዘገ. ተሰፋይ

ካልኦይ ክፋል

ካብ ገዢ ምስ ወጃኡ እዩ ኣብዩ ክረኽቦ ነሆ ዝገኝል ክኣሰብ ዝጀመርኩ። ካብ ንጉሠ ኣትሐዘ ናብ ሞላዊሉ ደዋለ “ዘደወልኩሙሉ ሞላል - ተለፎት ኣጥፊኡዎ ኣሎ” ዝበል መልሲ ጥራይ እዩ ተቐብሎ። ሰብ ንኹደረኽቦ ኣሉ ከጥፍኦ ነሆ ዝገኝል ጥገታ፡ ‘ኣብ መስተ ተዘገብሩ እናወጸለ ደኣ ሞላዊሉ ቻርጅ ክገብር መጸሐ ክርከቡ!’ ዝበል ተሰብ እውን ምሳይ ሃረ። እንተ በቲ እንተ በቲ ግን ብተለፎን ክረኽቦ ነሆ ዘደኻል ተረጎሞ እዩ። ክኣብ ሽዑ ገጽላል ሃገር ኣተዓሳደ ነሆ ዝገኝል እዩ እምነቲ። እንተ ብዓልቲቤቲን ብቐለሉ ክሰረፍ ነሆ ዝገኝል ርክብኦም ነፍሱ። ምናልባት ካብቲ ሃይሉ ሰብ ኣብ ሓዳር ዝፍጠር ባሕር ዝርከብ ክፍታሕ ዝገኝልን ምዃኑ ደጋጊሞም ዝዘገብዎ ዝሓደረ እምነት ክኸውን ይኽእል። እንተ ወሓድ ነታ ጌል ዓመትን ሰላሳ ወርሕን በኸሪ ወሓድም ክበሉ፡ ነሆ ሻሙ ኣለም፡ ክሰረፍዩ ትጽቢቲዩ። ነቲ እን “እገመይ ቀለል ኩይት ደሳመዝ ኣሎ” ዝበሉ፡ ብኩሕ ሚኒን ኣይገብኩምን። ሽዑ ልዕሊቲ ምስ በዓልቲቤቲ ንክፍርቅ ዝገብር ፈተኔ ገሓዱ ንምርካብ ክኸበዱ ምዃኑ ደረጃኡ ነፍሱ። ዝሊ ስምዒት ሓዘ እዩ ኹኡ ናብታ ብደርጅኡ ዝተራኸቡላ ባር ገደ ዝቐናፀኩ። ልዩል ገደ፡ ኣብታ ባር ኣብታ ወጸር ምስታ ናይ ኣረቂ ብኪራ እታ ቀይሕ ናይ ላዕሊ ዝተኸደኹት ኣሳላይ፡ ብግዚያ ዝተሰለመ ክዳውንቲ . . ካብ ዝተሓረት መልክቲ ሞላ ሓንቲ ለውጢ ዘይበሉ ኩይት ጸሓፊ፡ ኣብኡ ዝወጸኩሉ ሰዓት እውን ነሆኡ። እንተርፎ ወጅታ ኣብ መገን ሞትን ህላወን ዘሉ ምግሃሉ። ቅድሚ ሰሞኑ፡ “ቢቃ ምስ ምግባርን ዘይምግባርን ትቃሕስ ኣለኻ! ዝሊ ፈጣሪ ዝጠክሃውት፡ ባሕሩ ከደወሰና ከሉ፡ “የቐንላይ” ኣልካ ከተረከቦ ደሊኻ ተቐይሮ!” በልኩም። ነሆ ዝሰመዎ ክገብር ይኽእል እዩ ዝበልኩዎ ዘረባ እዩ ደርብሎ። ግን ሞላ ሓንቲ ለውጢ ኣይበሉን “እር ዝገርኩልኩ ዝርከብ፡ ዓላም እንታዳኦ ናቐሚ ኣለዎ. . .” ኣብቲ ዘምለሰው ገደ፡ ገደ-ገደ ሓንሰ ዘይገልጽ ናቐኽታ ፈኺሞ ኣሉ ቀገሙ። እንታይ ክበል ነሆ ዝደለዩ ኣይተረጎሞን። ግን መልሱ መጽሓ፡ “እንታይ ኩይት ናቐሚ ዘይህልዎ እነሆ እንደ ተግባርኪኪ!” ሰሞ ከደበልኩዎ ኮፍ ኣሉ፡ ነሆቲ ካብ ገደ ክጠእ ከለኹ ክኸፍ ዝተሰብኩዎ ኣይከኣሉን። ኣብ መስተ ምስ ጸንኩ፡ እግሪ ከይኣተወ እዩ ክተርቅ ጀመረ።

ክብኡ ኣይትሓሰፍ ዝበሉ ክመሳል ከኡ ብኪራ ኣልጎሉ ጎርቆ ምስ ኣብ “እንታይ ኢኻ ትሰብ?” በሉ፡ ብጥቅራት ኣሳላይት እናጸውቡ። “ሞላ ሓንቲ ኣይሰትይንዮ” “ናፍኡ - እዚ ደኣ ዘዳውን! ወይ ግዳይ ምስል ወይ ደማ ዝሰመደተዮ ኣነዘ!” “ማህደዮ” - ብሰተ ኣይሰትን ክንጨቓጨቓ ግዜ ከከልፍ ኣይደለኹን። ቀልጢፍና ናብ ጉዳይና ክንኣቲ ሰለ ዝደለኹ፡ ባሕሩ ዘረባ ክኣብ ዝጀምረሉ፡ ዓይኒ-ዓይኑ ጠመንኩም። ትርጉሙ ገሓል መገዳ ዝገኝቶ ኣይሰረገ። ካብታ ዝተሓረት መልክቲ ብገለ መጠን ተገለጹ ጸሓፊ፡ ዘዳርጽ መስተ ክኣብ ክንደይ ንገደት ሰብ ነሆ ዘሆ ብጠይዳ ዝተገለጸኩዎ ኣብኡ እዩ። ነቲ ኣብ ብኪራ ዝተረፈ ቀንጣሮ ኣረቂ ጨለሙ፡ ንክቐደሉኦ ምልክት ገበረ። ኣሻውን ነሆቲ ኣረቂ ሕርቃይ ናብ ወሽጢ ጎርቆ ኣበልኩ። ኣመና ኣኽብሮ ነሆ ዘይገርኩ፡ ምስ ዘይጠቐም ሰብ ኮፍ ዝበልኩ ኩይት ሰለ ዝተሰመዘ፡ ናይ ገሓት ስምዒት ተፈታተዘ። “ሰሞኑታይ እዩ - ገደላሪ ሰብ ከሪ ዝደኽም ዘለኹ?” እቲ ናይ ሽዑ ኩይትቲ ዘጸባላይ ሕቶ እዩ። ኣብ ናይ ክልተ መልክቲ ርክብ ናቐላይ ክውጽኦ ምድንግሱ ኣይተሰብኩሉን። “ኣታ ዘይኣኽላ . . ኣረቂ ምስታይኩ ሰብኡት ኣይከኣሉን . . .” “ኣቐን ኣለኻ - ግን . . .” ኣሉ ሕሰብ ኣበሎ “ምዘኡ እምባር ክበደፍ እዩ” በሉ። “መጸሐ ክትገደፍ - ፊጋዮ ምስ ሓዘ? ዓራት ምስ ሓዘክ - ወይ ደማ ምስ ሞት?” እናልዘኩ ነሆ ዘልላኪ ክገብር ካብ ገደ ወሰን ነሆ ዘይመጸኡ፡ ከይተረጎሞ ኣረቃይ ደርጎኩዎ። ኣነ ብዘባ መስተ እናተሓረብኩዎ መመለሱ ምግዛን እዩ ኣቐጠዐ። “ምስ ኣልማዝ ምስ ተግረቐና ክበደፍ እዩ፡ ምስ ኣልማዝ ከኣ ክኣረቐ ኣይገኽልን ኣና. . .” ንኣዋሩ መስተ ክበደና ነሆ ዘይከኣ ብገርምባዮ ኣበላኣ ደርጎኩላይ። ስሞ ብዓልቲቤቲ ምልጻጽ ጉዳይ ንክጀምር መገዳ ሰለ ዝገኘቲላይ ግን ናይ ሕርቃን ስምዒቲይ ተቐጽረ ከዘርገዝ ዝሓደሸ መሳላ። “በል እኩ፡ ዘይሰማዕቶ ጉድ ኣሎ” ኣልኩ ነደርካዎ ገረኢ” ሞላኳ ብወደኣት ከዘርገዝ እንተ ሃረ ተሳብዶ ቅጭ ነሆ ዝመጽኡ ብጠገልጽ ኩነት እዩ ፈጸሞ። “ኣብ ዘይጉዳይክ እንታይ ኣጸትዩ?” ዝዓይኩ ስምዒት ይቃላኪ ሃረ። “ኣይትሓወኽካ ኩሉ ሃገር ቀሰ

እጋኻ ዘይምሕላው ዘምጽኦ መዘዝ

ኣልኣዩ ዝገርኩይ! ማህደዮኻ እም ሰብ፡ ኣነ ደማ ዝላ ሓንቲ ጎጭ ምስ ኣበልኩዎ ከልላክ እዩ. . .” “ወተሞራ እንተ በሉዋስ ትሓዝ!” ኣሃን መስተ ንኹሰቲ፡ እምዕዶ፡ እሱ ደማ እናተሰረኢ ደሰቲ፡ ከሉ ሃረቶ ዘከርቐ ወይ ደማ ቅጭ ዘምጽኦ ኩይት፡ ምእንታኡ ኣለ ሰለ ዝመጽኡ ግን ህልኽ ሓዘ፡ ሓዳኡ ከፍኣለዋኩ ንኹሰምሰሰ ወሰኽኩ። “ቀልጢፈ ገለ ንክገብር እንተ ትሓደረ ምሓፍ ክትግዝቦ ዘይካ ሃገር ስራሕ ገዳፈ እዩ ናጥካ መጽኦ

እዩ ደማ እንታይ እዩ ክገረኢ ዝበል ህንጡይነት ዝሓደረ። “ኣታ ወዲ . . ነሆ ዘሊ ዝበሉ እዚ መስተ ካብ ዝጀምር እንታይ እንብር ነሆ ዝጠርኩ ደርደኢ ኣይሰረገ። ነሆ ደሓይ ክገብር ነሆ ዝገኝል ክርኦ ጥራይ እዩ ዝቃሕከ ነደረ።” “እመን ከተርኢ?” “እልማዝ እምባር እመን ደኣ! . . ብከልፊ “ሰሞኑታይ ትሰብ? ብጽዋኑ ዝካ ዘይትኣቲ? ገዝብ ኣብዩ ገደርቶ. . .” እናበሉት ክትጽቐኒ ኩሉ መላሱ ህልኽ እናተሓዘ፡

ኣብርም ሰርቂ ንኸወርደና ጸብብ ምዃኑ ተረደኣ። “ጣብ ጣብ ጣብ. . .” ኣብሉ “ኣረቂ ኣምጽኦሉ” በልኩዎ ነታ ኣሳላይ፡ ንኸገረይ ከድብሉሉ ዝገኝል ሞላ ነሆኡ ምግባር ምዃኑ ኣሞገ። “ኣይደልንዮ” በሉ እንተሓይ ርክብ ብኣለታ እናንቐቐ። “ይቐረታ ኣይትሓዘሉ እቲ ኣጥካ ዘሉ ጸም ሰለ ዝተሰመዘ እዩ፡ ምስ መስተ ዘይከኣ ምስ ሓዳርክ ክትሓዘር ሰለ ዝክም. . .” “ጸም የለን - ኣይትሓዘሉን እዩ” ልዕሊቲ ዝተደፍኦ ኣረቂ ኣዳንቲ ሰብ ኣጥካ ብምሳሌን ነሆ ዝተከቐረረ ተረዳኦ። ክኣብ ኣይህሃም ካፍ ዝልዩ ሞላ ሓንቲ ክንዘረረበ ነሆ ዘይበልና ሰለ ዝተሰመዘ ኹኡ ንውሓት-ክኣልኦታት ትም በልኩ። “እሞ እቲ ጸም ገረኢዎ ንኣልማዝ ክረኽብ ክኸይድ” ድሕሪ ማይ ናብ ብገቲ ኹይት ኣገሓዩ ከልዝቦ ፈተኽኩ። “ይቐረታ ግረላይ ካብ ስራሕክ ኣኸዳዮ ኣሻውን ከርፍ ደል ሰለ ዘለኹ ገዢ ክኸይድ እዩ” ብራጋይ ከኣ ኣነ ሰንደክ። ብጽልጣኦ ከደለይ ነሆ ዝበሉ ገደ እዩ

ዘለኹ። ጸምካ ጸገመይ ሰለ ዝኸኣ . . .” “እንታይ ገዳሰካ ምሳይ ትቐንዳ ኣሃን ባሕይ ዘምጽኩዎ ሰለ ዝኸኡ እንተ ተቐጽሎ ዘደምጽ ኣይከኣሉን። ሰለ ዘለ . . .” እዩ ወጃኡ ምን። ተሰፋ ዝቐርጸ ሰብ እንታይ ዘይበል! ኩይት ግን እሱ ካብ ኣደማዊ ባሕር ወዲሰብ ዝመጽኦ ኣይከኣሉን። ሰብ ብፍላይ ከበድ ጸም ከፍገፍ ከሉ፡ ጸሞኒ እዩ ዝደለ። ካልኦ ይትረፍ ተሰፋ ዝሆ እንተ ረኸቡኳ ደጋፊ ነሆ ዘሆ ይሰማዕ። “እሱ ገዳናን እንደ ተረብብ ኣሃን ብዘይምክንያት ኣይመጽኡን። እኻ ኣይትቀንዝ ሰለ ዝበልኪ ምቕንጦ ኣይገደፍን እዩ. . .” “ኣታ እንታይ እም ክበሉ እዩ፡ ትትኩትኩ ኣለኻ እምባር ናተይ ሃገር ዝዘረብ ኣይከኣሉን” “ሕጂ ናብ ድሕሪት ኣይንመላሉ ክትገረኢዎ ፍታሕ ከፍኡ ኣና ተረዳዳና መሳላ - ትምሊ” “ምስ ሰሞዕቶ ከይትገደም እምባር ክትሰምዎ እንተ ደሊኹ ክገረኢ እኽኣልዮ” ካልኦ ሰብ ንኹሰምዎ ከይተሰረፈ ክዘረብ ነሆ ዘይጸንደፍ ሞገዱ ምጥማት ብክኣት ደምጸ ዘረባ ጀመረ። ሽዑ

ሰብኡትይ ንኸርኦ ዘይገበርኩዎ ሃገር ኣይሰረገ . . ሰብ ዘይገብር - ንክትሓዘሩ ዘገፍር . . .” “እኻኸ ሰብ ኣኢኹ፡ ሰብ ዘይገብር ሃገር ክትገብር ከኣ ኣይትኽኣልን። ልዕሊ ከሉ ኹኡ ብልቢ ተጥጊሶክ ሰለ ዘለኹ ይቐረ ክትበልኩ እዩ” “ኸመይ ኣለ እዩም ክገረኢ . .” ክገረኢ ነሆ ዘይጀመሩ እንደኹ ናብ ድሕሪት መሳላ። ጎርቆ ከበል ነታ በኪራ ኣልጎሎ፡ ንኸገረይ ምጽዋር ሰለ ዝሰኣኹዎ ካብ ኣዱ መንጠለ - ናብ ሰሚንቶ ደፋኢቶ፡ ኣይህ ናይቶም ኣብታ ባር ዝጠሩ 67 ሰባት ከኣ ንኣሉ ናፍ ተምጠሎ። ኣብርም ሰንደ፡ ናይ ዘረባ ሽውጥቲ ነሆ ዝተረገጠ ኣዳንቲ ናብ ታሕቲ ክቐት ትም ሕትም!

ተርጉመዮ፡ ብወሽጢይ ንድድንድድ በልኩ። ናብ ደገ ዘይመጽኦ ጸርፊ እውን ኣይሓደግኩን። “ምእንታኡ ኣለ ክንዲ ዝተኸርከሰ ከደለይ ክበሉ” ኣብ ወሽጢይ ዝጠረ ስምዒት እሱ ጥራይ እዩ። ዘከረኢ ኩይት ሰለ ዝተሰመዘ፡ ህልኽ ሓዘኒ ካብ ወጸኡ ኣይተገላከሉን። እቲ ዝደዳ ነሆ ዘይገረ፡ ኣብ ዝጠረ ተኸዲሞ ምትራፋ እዩ። ናይ ደንጋጽ ስምዒት ኣይገደፈን። ብገለኡ ግን ዝጀመርኩዎ ሰፍይ ዝበልኩዎ ተግባር ብቐላ ክፍጽም ዘይምክኣሉ ሕመቐይ ነሆ ዘመልከት ቐጸራ ንኹሰምቐ ክቐጽኩ ነሆ ዘሉ ሓሰበኩ። እዚ ዝተሰብ ዘለኹ ልዕሊቲ ሰፍይ ተሰብ ህልኽ እናጎበሃኒ እዩ። ምስ ዝጽኣብሉ ተኸከደ። “ክጥጥናዶ ወደሰ ኣብ ጉኡ ክኸውን?” ሰቐታ ምስ ሓፊ ነታ ሓደ ሰለ ዝኸውን ሰብ ዝረኣሐዎ ማህደዮ ኣልጎልኩዎ። ናይ ሞኒ ምልክት ኣይተሰመዘን። ናብ ቦታ ክመልስ ከለኹ፡ ካብ ሕርቃይ ዝከል ምስ በልኩ ሓደኡ ክውሰን ነሆ ዘሉ እኣሰበ ነደረ። እሱ ኣረቂ ክእዝዝ ከሉ፡ “እግሩ ክመጽኦክ እዩ” ኣለዎ ተገላከኩ። መልሲ ኣይጸገን። ይቐጽል . .

ባህልን ስን-ጥበብን

አብርሃም ዘርአ

አብ ሕብረተሰብ፣ ብርክት ዝበሉ ሕድማታት ብይታዊ መሣርሒታት መዘቃ ተሰጎም ተደረጎም እዮም። እዞም ዓይነታት ጥበብ እዚኦም፡ ኣብ ዝተፈለፈሉ ናይ ሓሰብ ሓዘን ኣጋጥሚታት ዝኸደሙ ዝኸበሩ ዘኸገሉን ዘንበዑን... ስርዓት እዮም። ኣብ ዝተፈለፈሉ ክሊ ሰድሙ ማሕበራዊ ደረጃ፡ ባህል፡ ታሪኽ... ዝኸበሩ ሰባት፡ እንተሰን ገደብኦም እንተሰን ዝተሓደሙ ሓዳት ዕሩ ስራሕብ ተሓላፊውን ክኮላሉ ይኣኣል። ደርጃዊ ስራሕብ ብኣፍ ጥራይ እናተዘደመ ዘመዝ መቐረብ ክኮላሉ፡ ብዘይታዊ መሣርሒ ደድረፍን ይግባዎን ነው ዝበረ እውን ይፍለጥ። ዝይዳ መቐረብ ግን ብመሣርሒታት መዘቃ ተሰጎም ክድረፍን ክቐርብ ከሎ እዩ። ነውዚ ክኮላል እንከሎ ግን በድ፡ ጭራ ሞጉ እምበኣታ ንሙባቶ ክረር ብዘኣመሳሉ ያታዊ መሣርሒ መዘቃ ይግባዎን ይኣኣዎን ነው ዝበረ ምናላሉ ኣገዳሲ ዩ።

እዞም ዓይነት መሣርሒታት፡ ምስ ምዝገብ ግዜ ኣብ ዝኸረ-ታም ፈለጥየም ዝበሉ ሕብረተሰብ ጸሐፊም እኳ እንተኾኑ፡ ዝተረፉ ሓደ ሓደ ኣብቲ ግን ኣይላኡን እዮም። እዚ ነውዚ ዓይነት ኣፋዊ ስራሕብ መዘቃ፡ መዘቃብኡ እዞን ሓደ ዓቢ ናጻመ (መድረኽ) ምስ ዝኸሰነ፡ ዝበረ ዓይነት ግጥም ሕድማዩ፡ ነው ኣብቲ እንተድኣ ርኢና ኣታትናን ኣታትታትናን ኣንጻር መሳፍንቲ ዝበረም ዝበሉ ግጥም (ውግዳት) ክንወጥፍ ንኽእል። ተግባራዊ ወይ ከሰርም ኣብ ዝምህሉ እዞን ድማ ይፍጸም። ብፍላይ ሓደ ፍላጥ መራከብም ኣብ ወጃ ምስ ዝመውት ብህሊ ይግበር ነው ዝበረ ይፍለጥ። ብኣጻፍ ጀግና ተዋጋኑ፡ ሽሞና፡ ቤሊኦ፡ ገጽቲ፡ ሊጽ፡ ለዞኒ መርካት፡ ሓደ እድራሕ... ምስ ዝኸውን፡ ብዘንደቡ ብሞት ምስ ዝፍሉ ስሙ እናተዘፈነ ዝሞዱ ዝኸሰ ሕድማ ምስቲ ገጽቲ ምስቲ ግጥም ዘለዎ ትሕዝብታት ምጥምን ሰሓብን ቅጽበታውን ኣፋዊ ጥበብ ጥበብ-ግጥሚ እዩ። ፍላይ ኣብህሉ ቅዱ ጥበብ ኣካይዱ ሓደ፡ ትሕዝብ መልእኽትን ለዘለዎ ድማ እምህት ሰማኢ ዝኸፈሉ ሓደ፡ ይህልዎ። ኣቐራብቲ ኣብ ክክር ስሙት ኣብቶም ለዘዘርጸዎ እምነት ክንበን ከድፋንቲ ይኸልዩ።

ቅድሚ ፍርቂ ዘመን ኣብሉ ዝኸውን ኣባይ ወልደ ኪዳኑ በዳ ነገሊ ሰከይቲ ንኣንቲ ጸገሉ እትበል ምልክት ሕጽይቲ ገርቲ መርካ ስሙን ምስ ተረፈ ሃንደቡ

ምስ ሞት፡ ብይታዊ መሣርሒ ተሰጎም ዘኸዘቦም ሕድማ ምስ እንርኢ፡

ኮመይ ኢኹ ርብርብ ሓደ ቅድሚ እንጀራ ተጽዕኖ ብደረጃ ቅድሚ እንጀራው ተጽዕኖ ብሰን ቅልዓ ኣድቲ ቐመና እንዳገረኹ ርብርብ ተጽዕኖ እዚ ጉዳይ ከላ ተጽዕኖ እዚ ከላ እዘበ ከላ ተጽዕኖ ኣገረኹ እናበሉ እንታይ ክገብዝ እንዳ ሓሞኹ እናበሉ እንታይ ክገጽልሞ ሕጽይኹ እናበሉ ኮመይ ነው ዝነበረ ዝመሰደትኩ ሓሰብ፡ ኣስሚግ ነድኹ እምበር ንመን ከይተሰማ ጌል ቻ እንክትርኢ ትከቢ ደና እምበር ሕጽይኹ ድኣ ይምር ካልእ ጌል ቻ

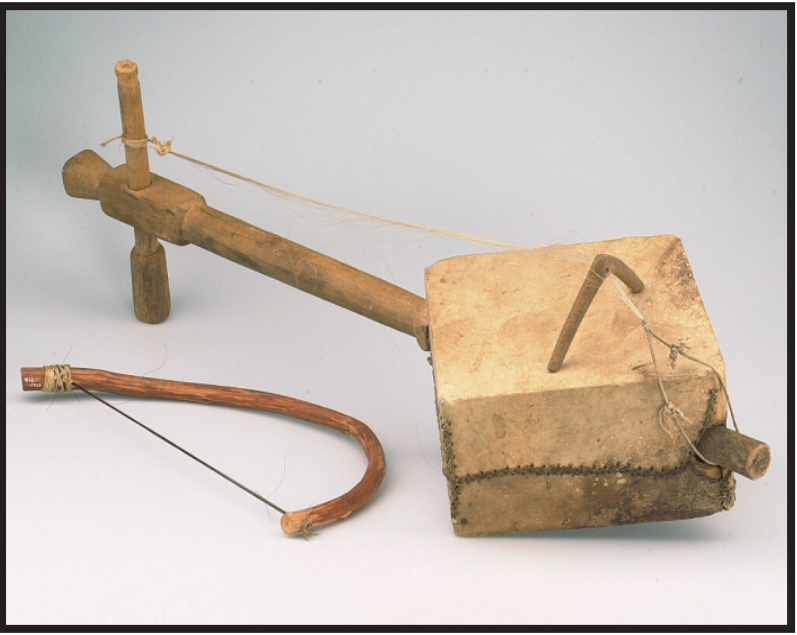
እንታይዶ ይበልዮ ኣምላኽ ዝከተና ወትሩ ቅጭን ነደርኪ ዘይትደሊ ሳምና ቤሊ ኣብ ከድኪ ናብ ዓዲ ከልና ማርያም ትብልኪ ኣብ ዝፍና፡ ጌላ፤ ጌላ፤

ብሞገሱ ንተሳተፍቲ እቲ ቀበራ ብንብረት ዘርገገህ ነው ዘበሉም ይዘንቡ።

ዝሊ ተሳላፊ ዘሉ ዘንታ ብዘይዳ ንኸርጽኩ ዘንታ ዝነሰ ወዲ እልፍኹ የሃእኹ ወዲ ዘመንውን ክንጠቅስ ንኽእል። ኣብ ዘንታ እዞም ክልቲ ሰብ ዝፍ ካብዛ ጸሎ ምስ ሓላፍ ክኣሊታት ሓድምቲ ያታዊ መሣርሒ መዘቃ እንክብኣቶምን ሓሞቶምን ኣመልኪቶም እምነት ብክሰበን ዘተኮበን ኣገብሰ ነው ዘቐረበው ይትረፍ። ገሊ ካብቲ ሕድማ ናይነው ሰብ ዘንታ ምስ እንቐንጥዮ፡

ንነሰ ንነሰ
ነፃ ጸሎ ብሸ
ሃመር ፈረዝ ወራዳ ዕዳጋ
በደኻ ሰራዊት ዕዳጋ
ሰፍኦርኪ ወራዳ ዕዳጋ
እንተተኸፈነ ይወጽእዎ ዋጋ።
ወዲ ነቢ ሕልፍ ተመሓለፍ
ወዲ ኣእሰ ሕልፍ ተመሓለፍ
ንነሰ ሞይቲ ለሚዶ ከይምህሰ
ኣደ ንነሰ ኣደና ኣደኹና
ወደን ይመውት እየን ይቐንፍ
ኣብ ንነሰ ኣደና ኣደኹና
ወይም ይመውት እም ይንታኑ።

ዝበል ኣስቲ ትሕዝብ ደርቦ፡ ነቲ ብድቂ ሕድርትና ነው ዝሞት ዝበክተወለን ኣጽጺሩ ዘይሰሰትን የሃእኹ ወዲ ዘዞ እንተኾነውን ብክርከርን ሞጥኹ ነውዚ ዝኸሰ ተሓዳምሉ፡

ብይታዊ መሣርሒ መዘቃ ዝተሓደሙ ኣፋዊ ጥበባት

የሃእኹ ወዲ ዘዞ
በዳ ዛውያ ወላዎ
በዳ ሳኢ ከትሞ
በዳ ጎልጎል ዝዞ
እንተሞትን እንታይ፡፡
የሃእኹ የሃእኹ
ሕድማ ኣይትተከሰ
ከይትኸውን ብሸ፡፡
በደኻዬ ለጉመያ
ብርኪውን ጸጸፈያ
ዓይኔውን ጸፎጠየ
ሕጽዶ ሓደጊዮ፡፡

ብዘበል መልእኽትን ትሕዝብኹ ንጅግኻን ተግባራትን ወዲ ዘዞ ምዝኸኸር ይኣኣል። ክንቲላ ኣረዶ ንግድት መልቲ ብዘልዩን ተሓደርም ኣብ ዓደም ቁጥ፡ ክኸፍ እንከሰው ክፈላዩ እንከሰው እናበው ዝበሉም ሕድማውን ኣደርኻን፡ ብኸላታት ሓድምቲ ያታዊ መሣርሒ መዘቃ እናተደገመ ዝዞኡ መዋእሉ ተደጊመ። ገሊ ካብቲ ብዘበ ኣብምን ዓደምን ዝበሉም ድማ ነውዚ ዝኸሰ ነበረ፡፡

ሰእኹ ኣቲ ወይ ሰእኹ
ዓይኒሰ ነደርኪ ዓዲ በቐሊ
ዓዲ ሰርዶ ነደርኪ ዓዲ ኣኸሊ
እኸይኹ ኣሰኹ ድኣን ዓሊ
ምስኩም ዘለዉ ቤሊ ተማእሊ
ወይ ሰእኹ መሬት ዓደዩ
ማንኩል እምበር የበልክን ኣዩ።
ዝበል ዘከዘገበን ግጥምን ዘመን ደርቦ፡፡

ዝልዓልኩም ተሳቡኹ ዝደርቦ ኣብ መገን ርኣሲ ወልደሚካል ሰሎሙን (ኣብ ጎሚያ) ደግሞ ሃይሉ ተወልዶ መደገን ዘጋመመ ዘንታ ክኸርኢ ንኽእል። እዞም ክልቲ ሽመፍታት ሃዚን ጸዘጊን ኣብ ሓድሕድ ዝዘዋወሉ ግዜ እዩ ነዳ። ደግሞ ሃይሉ ንራኣሲ ወልደሚካል ምስ ሰጸርም፡ ሓደ ጥዑምነገ ዝበል ፍለጥ ናይቲ እዞን ኣዘግሪ (ሃራሚ ጭራ ሞጉ) ንራኣሲ ወልደሚካል (ኣብ ጎሚያ)ን ንጸብይቶምን ሰራዊቶምን ብምስክራርቱ በቲ ሓደላ ጥበብ፡

እኔ በዳ ወልደት በዳ ዓታ ሚታ ተኣኪም ዘጸገዎ ዋልታ።

ዝበል ሕሞር ዝገባም መቐደም ግጥሚ ኣምራኩ ዘለፍም ነው ዝበረ ይኸደ። ባይ ከፍት ኣብ ዓውት ናይ ሓደ ወገን ደው ዝበል ዘይምክኑ ግን ድሕሪ ግዜ ደግሞ ሃይሉ ኣብ ውሳኔ ወጃ ወኪ ደባ ብራኣሲ ወልደሚካል ተሳሪም ሞቲ።

ወደ ቅድም ክበል ብደውት ደግሞ ሃይሉ ሃሙሩ ዝበረ ሃራሚ ጭራ ሞጉ ኣብ ኣድቶም እንተከላም ዘይምሕሩ ኣብ ጎሚያ ምስ ወደቐ መሬት ብኸፍት ዓልሚታቶ ዓመኡን በቲ፡ ዝኸደ ጠፈኡም መሬት ነው ኣፍ ዕክት ጸቢብ ትውሕሮ ዘላ ኮይት ደማ ተሰምዖ። ሽዑ ሓደ ጥበብ ብምሃብ ንበታ፡ እናደደ ንኸምሕርም ደግሞ ንቲ ተጸጸቐ ብሓደላ ደርቦን ጭራ ሞጉ ለክታትን ጣህኡን ተናዘዙም፡፡

ጎሚያ
ብቲይ ገሊ ወልደት ብቲይ ገሊ
እንደኣን ጎመድ ሕሸቲ
እንደኣን ካራ ሕረዲ
እንደኣን ገደል ኣጽድራ
እንደኣን ቀላይ ኣጥሕሪ
እንደኣን ወጪ ግዜ
እንደኣን ካራው ገይተኒ
እንደኣን ጉድጓድ ኣኣትወኒ
ኣይከትከት ሰመጥን ኣሳኪትኒ
ነውዚ ትኸውንዶ መሰለኹ።
ኣንታ ወልደ ጎመድ ወልደ ጎመድ
ብማይዶ ወልደኣ ብመድ
ኣብ ምድራ ፈልኪኹ ኣብ ሓመድ
ምቕታል ምቕታሉ ምሕረት ልመድ
ምሕረት እንደደ ዘከዘኣኣ ዘመድ።
ዓርኪ ራሻ ዓርኪ ምሳሪ
ኣከቡ ሂቡ ሰፍደሪ
ጎይታ ደባ ጎይታ ተሳሪ
ጎይታ ሃብቲ በዳ ዋሪ
ጎይታ መድሕን ጎይታ ፈተውሪሪ
ጎይታ ቅልጽም ጎይታ ኣጋሪ
ወደለኹም ወልደት ምስ ዝኸሪ
ከዲቲ የኣትወኩም ትሕቲ ምድራ፡፡

ኣታከን ኣደኻ ድራም ኣደላዳ
እመቤት ኣሊኒው ድራም ኣደላዳ
ነጎዳ ክወልዳ ዘይሰማዳ
ኣሳኪታ ክወልዳ ዘይከርዳ
ሃልሃልታ ክወልዳ ዘይደዳ
በርቲ ክወልዳ ዘይተቐዳ፡፡
ኣንታ ወልደ ወዲ እመቤት ኣሊኒ
ተመልሚልኩ ዝኸደኹ ነው ወደኒ
ማይ ምዲንት ትዋጋኦ ነው ገሊ
ነውዚ ትኸውን ዶታ መሰለኒ
ኣይከትከት ሰመጥን ኣሳኪትኒ።

ዝበል ክክር ናይ ምስክራምን ምሕረትን ሕድማ ምስ ኣሞቤ ርኣሲ ወልደሚካል ሰሎሙን ነቲ ጎሚያን ሰጸብኸምን ዝኸፈረዎ በቲ ደተር ኣብ ርኣሲ ኣንጻር መጋጥምቶምን ወዲ ጎይቶምን ዝኸፈረዎ ዓውት ብጥበብ

ሰላ ዝድኡምን ንኣንኣብ ኣብ ዝንታ ኣተወ። “ሰማ - እንተ ምሓርከ ምሓርከ ኣለኹ፡ እንተኾነ ገጽብ ደምጽግጽኹ ክርኣኹ ለዘይደለ፡ ኣርኢቶኹ ጥፋእ” ነው ዝበልዎ ይገብር።

ብርቱዕ ጥበብ ክልሉን ዝኸፈሉ ሕምያን (ክርቲ) ዝከፈሉሃ ሃሞው ኣንበዎም እንተሰ ክኸፍኡ እንተሰ ክደረፍ እንተሰ ክደግሙ እንተሰ ክፍርኩ ብፍጽም ነው ዘይኣምን ይፍለጥ። ሓደላ ዝኸደ ምስጠር ድማ ነቲ ዘለዎም ክልሉ፡ ትዕድልትን ጎረጎሩ ብይታዊ መሣርሒ ክቐጥም ክቐጥም ነሰው። ልቢ ሰማ ዝኸፈሉ ጥበብ ሰላ ዘፍልቐ ብክት ናኡ ነው ዘክርዱ ዝገብረሉም።

ኣብ ግዜ ዘይህበ ክከት ወይ ፍጻሜ ሓደልን ብልሕን ጥበባታት ሓድምቲ ኣብ ሓደ ዝኸፈር ብዘይምክኑ ዘርከርኩ ዝውጽኦ ኣይኣኣ። በልቲ ወይ ደማ ደረቲ ናይዚ ጥበብ ዝኸፈሉ ክኣሊታት ኣብ ነውዚ ዝኣመሰሉ ፍጻሜ ከላም ብመሣርሒ ኣሰጸም ይበልዎ ማለት ግን ኣይኣኣ። በቲ ስኩል ቃና ጎረጎራም ብክበን ለጠቐን ሰውያ እናውጽኡ ዝገገመዎ ኣከዘገዙ ሃር ክበልዎ ይኸልዩ። ኣብዚ ተሳላፊ ዘሉ ጥበብ ዶገዱ ዝይዳ ርድኢት ካብቶም ብፍቕረላኡ ሕሸው ብጠኪኦ ዝከደረጉ ጥብር ዝኸደሙ ዝበሉ ምጥቃስ ይኣኣል። ብመሣርሒ ያታዊ መዘቃ ዝደረሰው ኣስቐርቆ ትሕዝብታት ዝኣዘ ስርዓቶም ኣብ ሓንገል ሰብ ጸጋ ዕድሙ ዝኸወል ኣይኣኣ።

ንኣደ ናብ ትሩብሊ (ትራፖሊ) ምስ ከደ ከይተመልሰ ዝጠፍኦ ተኸሉ ከራራ ዝበል ዓዘር ጣልዮ ናቐረላኡ ሕሸው ብኸራ ኣናኣቐርቆ ዝበርሉ ኣተከሊ ትሕዝብኹ ንምዝኸኸር፡፡

ተኸሉ ተኸሉ ወዲ ዐቐላስ (2)
ትሩብሊ ከደዱ ዘይተመልሰ
ኣዋልድ ዓድና ምስ ሓደማ
ፈለጠኹ ከበድኻ ምስከም
ቀተልኹም ቀተሉኻ ድማ።

በዳ ዝኸነ ሽመትን ምዝርም ዝገብረሉም ክንቲላ በኸት እምበርኪም ምስ ደግሞ ሃይሉ ኮይኖም ኣንጻር ርኣሲ ወልደሚካል ኣብ ዝጠመሉ ኣብ መወጃታ ብልጅ መቐደም ልጅ መሳፍን ዝበሉ ደቂ ርኣሲ ወልደሚካል ኣብ ክጠሉ እምበርኪም ምስ ወደም ልጅ ሰድራ ምስ

ጽሑፍ/ደጃን ተክል

ፍልጣት አረብኛትል

አብዚ ዘለዎ ዘመን ከይተረፈ፡ አረብኛትል ኮም ምንጭን መክብንን ፍልጣት፣ ዝበዘረ፡ ቦቲ ኣብ ፍልጣና ማእሊይ ዘመን ዝበረ ጽልዋን ኣበርክቶን ኣብ ዝሃበ ዘመናት ንዝተኻየደ ስራ ፍልጣታዊ ምርምራትን መጽናዕትን ዝመርከሎ ስራማታዊ ኣተሓሳስ ቅርጺ ኣትሓዘዎ እዩ።

ብዙሓት ኣብ ርክብታቱን ስራማታዊ መጽናዕትታቱን ኣብ ዘመነ ተሃድሶ ኮም ዝተረኸቡ ደሓ ደመዝበኑ እምነር፡ ጽሓፋቱን ንብዙሓት ስራማታዊ ስራ ፍልጣታዊ ተመራመርትን ካልኣትን ናብ ሓድሽ ርክብታትን ፍርዲትን ክጥቀሙ መገዳ ከፊቶም እዮም። ጋለሎ ንህሉ፡ አረብኛትል - 'ጥንታውያን ሰባት ተሃድሶ' ነይሩዎም ደሓይን እንዝይተሰቡ ነቲ ኣብ ምድሪ ጥራይ ዘተኩረ ናይ ኣድማስ ኣጠማታ ኣምሳይ ምሃሮን ብሞላ እዩ ዝገልጽ። እዚ ኩይት ግን ስራማታዊ ምርምራትን ርክብታትን ኣረብኛትል ኣይጥቀሱን እዮም። እቶም ኣብ ፖለቲካውን ጥራላውን ፍልጣና ዘተኩሩ ጽሓፋቱን ደርሳናቱን ግን ንሞሃሪ ግዜ ፈንጠሎም ኣብ ከሉ እዋን እዋናውያን ኩይባም ንረክቡም።

ፍልጣናዊ ስራማታዊ ኣረብኛትል፡ ኮም ኣካል ስልጣኑ ምህራብ ክውሉ ኣብ ዝጀመረሉ እዋን ዝገኑ ኣይካላን። ኣብ ግዜ ጥቂ ክሰብ ዘመነ ተሃድሶ እውን ብዙሓት ኣተኩሮ ርክቡ እዩ ኣልካ ክነሓረኩ ኣጸጋሚ እዩ። እቲ እዋንቲ ህልውናኡም ዘጠራጥረሉ መድረኽ እዩ ነይሩ። ጽሓፋቲ ዝተዘከሩ ጥቅላላት ኣብ ዘመን ርክብታትን ትግላኡ ሃይማኖታትን ጠፊኡ እዩ። ኣተሓሳስኡን ፍልጣናኡን ክዕቀብ ዝከኣለውን ኣሸርኦ ብዘተሃህሉ ክልተ ሰራውያን ሊቃውንቲ እዩ። ሰፊሕ ናይ ምልላይ ዘመነ ክሰብ ዝቐደሉ ኮም ክበር ዕዝቶ ዓብዮም።

ጥንታዊ ፈላጻ ኣረብኛትል ሰይንት

ኣክሳስ ክሰብ ሰባሉን ተጣቐሙን ኩይት ኣብ ማእሊይ ዘመን ዝቐልቐል ኣብ ስራማታዊ ናይ ምህራዊ ስልጣኑ ቦታ ኣደረኸበን። ኣብ መፋርቅ 13 ክፍለዘመን ኣብ ዩኒቨርሲቲ ደመዳር ኣብ ዝበረሉ ግዜ ሰይንት ኣክሳስ ብድንቅ ዓረብ ኣሸርኦ ኣብ ዘህረን ዝገብሩን ጽሓፋት ኣረብኛትል ብድንቅ ላቲን ተተርጉሙ ርክቡም። ነቲ ኣብ ሓደ ቋንቋ ናብቲ ካልኣ ክትርጎም ላዕሉ ጉዳሉ ወይውን ማእከሉ ኣጥፊኡ ክኸውን ዝክኣል ናይ ኣረብኛትል ጽሓፋት ምስ ኣገበቦ - ኣክሳስ ጥንታዊ ፍልጣና፡ ስራማታዊ ግዜ ዘይበልሉ፡ ተጣቐሙ ጥራላውን ጽሓፊና ዘደሰነ ኩይት ርክቡም።

ኣብ ማእሊይ ዘመን ሃይማኖታዊ ስራማታዊ ሰባሉ ልሊ ዝኸነ ካልኣት ላቲን እዩ ቦታ ዝመገቦ ነይሩ። ትምህርቲ ኣብ ቅዳሳን ጽሓፋትን ደርሳናትን ጥራይ ዝተመርከብ ኣብ ዝበረሉ እዋን ሊቃውንቲ ናይቲ እዋን ንደርሳኡ ሓይሊ ጥንታዊ ኣጸምሮ ጥንታዊ ርክቡም። ብፍላይ ደሙ ኣብ ኣረብኛትል ተጣቐሙን ኣጸቓቓኦን ዝኸነ ላቲን ክርክቡ ክኣሉም።

ዘይኸውን ሊቃውንቲ ማእሊይ ዘመን ከርከቡ ኣረብኛትል ምስ ሃይማኖት ኣብ ዝተሓዘቡ ላቲን ኣይገብሩን። ኣብ ፍልጣናታቲ ልሳና ኣብ መገን ኣብ ጸበቓ ሃር (ፖለቲካ ዝፍ ወይውን ሓይሊ) ኣብ ብዙሓት ክህልወን ወይ ሓደት ክትውን ኮም ዝርከብ ይገልጽ። ሰባሉ ኣብ ህይወት እቲ ሰማዊ ብጽብቅ ንምብጻሕ እዩ። እቲ ቀንዲ ዘበኹ ሃር ኮኔ ዝ መሳመር ኣበይ ትተሓጽዝ ዝበል ይኸውን። እዚ ላቲን ወርቃዊ ጥምህሮ ነቶም ንሞራል ኣብ ከሉ ወይውን ባዶ ሃርቲ ዝጠፁዎ ዝበኩ ፈላጻታት፡ እቲ እዋን ሓድሽ ሃር እዩ ነይሩ። ኣብ ሃይማኖት ግን ፍቕሪ ፖለቲካ ጠቓቂ ናይ ከሉ ሰይጣናዊ ሃርቲ ስለ ዝኸነ ምስ ናይ ኣረብኛትል ዝረጋገጦ ሃርቲ ነይሩም። ኣረብኛትል ንዘተኩ ጸበቓ ወይ ሕማቕ ኣይቡሉን እዩ። ስራማታዊ ርክብታት ኣብ ዝመጸሉ እዋን ደሙ እዚ ኣብ ኣረብኛትል ዝመዝገበው ላቲን ኣብ ብዙሓት ሰባት ተቐባልነት ክርክቡ ከኣሉ።

ኣክሳስ ጽሓፊታትን ላቲንን ኣረብኛትል ብሞላ እዩ ስባሉም።

ላቲን ማእከሉ ብዝተር ሰባሉ ልሊ ዓቕን ምድናን ማእከሉ ምዃን ደሙ ክሰብኽ ጀመረ። ብዚ ላቲን ብዙሓት ሰባት ሃብታም ምዃን ላቲን እዩ ዝበል እምነት ገዢም መጠቡ ዝተለወ ሃብቲ ንክድልቡ ላቲን ታሕትን ኣለዎም። ፍልጣና ኣረብኛትል ዝደግፎ ደረጃ ሃብቲ ኣየናይ ኮም ዝኸነ ጥን ክጸር ኣይኣለን ነይሩ።

ክፍቲ ናይቲ እዋን ንኸመዝ ዘኣመላላ ፈታኒ ሕቶ ክምልሱ ብቐዓት ኣደረኸቡን። ኣብዚ ዘለዎ መዋኦል ከይተረፈውን ገለ ወፍት እቲ ኣረብኛትል ምላእ ህይወቲ ፖለቲካ ንምርክብ ሃብቲ ንምክሳትን ዝመደቦ ሰባት ሕገሰ ህይወት የሕልፍ ማእከሉ ኣይካላን። ንዝበል መረጃታ ድኽንን እዩም። ደብረ ኮኔ ሕብረት ሰባት ኣብቲ ንክምዘይደዎ ጸሐዊ ዝረብሕ እንተደኣ ኩይት ነቶም ሃብቲ ንምክሳት ግዚኦም ዝወፍቶ ኒጋዶን ሸቓጥን መን እዩ ልሳና ደንድሎምዮ ዝበሉም? ብፍላይ ምስ እምነትን ዝመድ ተጣር ክህልወና ኣለዎ። ዝበል መርጺ ኣለና እንተኸኢይን እዚ ሕቶዚ ከበድ ሕቶዩ።

ኣረብኛትል ኣብ ልሳናዊ ምዋቕራሕ ጸጋታት ዘለዎ ላቲን ቅነሶ እንተ ደኣ ኩይት ናይ ብዙሓት ካፍ ባህሪ ኣብ ሕቶ ክኣቲ እዩ። ኣብ ካልኣ ጭፍ ናይቲ ባህርና ደማ ኣና ክገፃልብ። እዚ ላቲንዚ ጌጋ እንተ ደኣ ኩይት ደሙ ክንዲ ደላይካ መጠን ሃብቲ ንምርክብ ካልኣ ጉዳያት ካተወገዝፍ ጥራላዊ እንተ ደኣ ኩይት እዚ መደምደምታዚ እውን ነቲ ካልኣ ናይ ህይወትና መደብ ክጸልዎ እዩ። እዋን እቲ ንዓና ዘድልዩና ወይ ዘርብሓና ደኣ ብዘመይ ኣና እንወሳና? ዝበል ሕቶ ክልዓል ባህርያውን ግድንን ይኸውን።

ንብዙሓት ካፍ እቲ ጉዳይ ኣየናይ መጠን ሃብቲ እዩ ኣብ መገዳ ናይቲ ክጸደኣ እንደላ ላቲን ዝምክራና ዝበል ኣይካላን። ላቲን ኣረብኛትል ናብቲ ዘንቀልፍ ላቲን ደላን ይንኣል ክጸደኣ ሓጋዚዩ። እቲ ጸሓዊ ዝጥቀሙ ትንተናዊ መገዳ ክገርድኣ እንዝዘደኣልናን ናብ ጉዳያት ብሰባል ኣጸምሮ እናተመራሸፍ ክጥቀሙ እንዝዘደኣልናን ስራማታዊ ናይ ኣረብኛትል ዘይከብቐመና ይኸኣል እዩ። እቲ ብደሃ ነቲ ንኸኣሉታትና ዘንኣል ናይ ገለ ኣታሪቲ ጥራላዊ ዛባታት ምስጋርን ዘይምስጋርን እዩ።

ኣረብኛትል ነቲ ፍልጣናዊ መገዳ፡ እዋንን ዝላ ጸሓዊ ኮምዘውዎ ብሞውላድ እዩ ተዓዘበዎም። ክልቲኦም ፍጹምነት የበሉምን። ኣዛም ዘይፍጹምነት ኣሉ ዝገልጸም ፍጡራት ኮመይ ኣበሉም እዮም ህይወቶም ዝተሸ ክዘዩም ዝክኣል? ንወልቃዎን ብኸመይ ዝተሸ ናብኒ ይህልዎም? ኣሉ ደሓትን። ሰባት ንፖለቲካ ሓይልን ዝቃላላ ዘይርገሉ፡ ጸሓዊ ደማ ተዓዘበ። ባህሪ ደቂ ሰባ ክቐየር እዩ ዝበል ራኣ ግን ኣይገብሩን። ዝኸነ ኣካል ጥራላዊ ኣካይዳ ክህልዎ ኣለዎ ብሞላ ደፍኣት ክፈጥር ኣለዎ ኣሉ'ውን ኣይተሰብን።

ኣብዚ ጉዳይዚ ኣረብኛትል ኣብ መምህራ ኣዘዩ ዝተፈልዩ እዩ። ምናልባት እቲ ኣብ ዝኸነ እዋን ኣብ ዝተጻሕፈ ዝዩ ጸሓዊ ዝበል ፕላቶ ዝተፈፈ ዝ ሪፖርብክን እዩ ክኸውን ዝክኣል። ፕላቶ ኣብ መጽሓፍ ብወሓት ሰማዊት ሓላውቲ እንምራሕ፡ እቶም ዘይሰማዊት ሰባት ኮም ዝተሓደገ ሓሳን ሕገሳት ዝኸነሉ ጸሓዊ ዝተፈልዎ። ፕላቶ ርድኣቲ ቋርጋ ከሉም ሰባት ወይም ጸሓዊ ዝኸነም ብወርቂ ከበደም ብሰባት መግቢ ምስ ተመልኦ ጥራይ እዮም ዝሕንሱ፡ ኣብ ዝበል ጸሓዊ ላቲን ምግባሮ ይምደሙ። ዚላ ግንታዊ ላቲን ንምጽዳ፡ ፕላቶ ንሕሉ ዝኸነሉ ምዕዶ ቁጠባውን ፖለቲካውን ሰርዓት ፈጠሩ።

ምስ ፕላቶ ኣደተሚ ክነግት ድሕሪ ምክደና፡ ኣረብኛትል ሓይሰ ብዘባ ላቲን ዘለዎ ኣጠማታ ኮም ዝውሰነ ተረዳኡ። ብዘባ ናይ ፕላቶ ግምታዊ ላቲን ኣደተሚ ክተሰብ እንከሉ ደሙ ሰባት ንኣገዛዊ ባህርያዊ ጥራይ ደፍም ክርወፍ ዝደልዩ? ዝበል ሕቶ ይምልስ ነይሩ። ኣርሓቕ ደሙ ሰማዊት መላክቲ ድሕት ድኽምነት ብምሃላ ድሕታም ክርክቡ ይክኣሉ? ናብ ምላ በጽሐ፡ ብድሕሪዚ ኣረብኛትል ብዘሎ መምህራን ናይ ግድርኣት መደምደምታትን ኣይተቐበሉን። ንኣጠማታ ፕላቶ ኣብ ባህሪ ደቂሰብ ቅርጺ ብቐፅ ሕብረተሰብ ኮም'ውን ምክፌ ወልቃዊ ባህታ ኣብ ፖለቲካ ስራማታዊን ዝራታሖ ላቲን ኣቐረበ። ብዚ ደሙ ናብቲ ዝቐጽል ጥራላዊ ስራማታዊ እዩ። ኣገበኡ።

ምጽሓፍ book of philosophy

ብሰላት እንታይ እዩ?

“ብሰላት ብቐንዳ ወጽኢት ንቐሓትን ሰፊሕ መረጃታትን እዩ ይቡሉ ተመራመርቲ ናይዚ ዓውዱ። ኣብ ህይወት ዘህነ ኣጠማታ ኣብ ማህራዊ ተመክሮን ሓቕን ዝተመርከብ ምስ ዝኸውን ኣብ ዘይርትዎዊ ኣተሓሳስን እምነትን ኣብ ቅድመ-ፍርድን ሰማዊትን ሓራ ምስ እትኸውን . . ብሰል ኣመላኻኽታ ክህልወን ይክኣል እዩ። ብሰል ሰባ ክነበል ናይ ግድን ዕድመ ዝበላሕ ክነካውን ኣላካ ማእከሉ እውን ኣይካላን። ብሰላት ናይ ብዙሓት ደምር እዩ። ዕድሜ

ንቐሓት ብልሓ ናይ ምውሃን ዓቕሚን ካልኣት ርጅኦታትን ተደማርም እዮም ብሰል ሰባ ዝገብሩን። ተመራመርቲዚ ዓውዱ ደረጃ ብሰላት ዝበኣን ርጅኦታት ኣገበርም ኣለው።

- ኣብ ክውንነት ምእማን ኣብ ሓቕታት ምምርኣሰን

- ኣብ ኣጸምሮን ቦታ ዝተቐየረም ኣገል እምነት ግንይ መረጃታት ቅድመ-ፍርድን ግምታዊ ጠባይትን ብወደዓውነት መርማርካ ምትሓፍ

- ኣብ ክንዲ ብሰማዊት ብርትዒ

ምስሓብ፡ ንሰማዊትን ርክብን ፈላጻኻ ምፍላጥ፡ ንክልቲኦም ኣብ ህይወትኡን ቀጻንታትኡን ግበኣ ቦታኡም ምትሓፍ

- ኣቐራርፒኻ ኣልዝብ ኣበልካ ከተጸምን ምክኣል። ማእከሉ ሰባት ክነካውን ከይደለኻ ኣብ ማእርነት ዝተመሰረተ ምስክርነት ምምህራት፡ ፍሳሕኡ ከይፈረሸካ ወጥናትካ ምትግባር

- ኣብ ክንዲ ነቐጽን ንፍርዲ ዝመክን ዓይነት ሰባ እትኸውን ተዓጻፊ በል ክፍት ኣጸምሮን ንሓድሽ ፍልጣትን ማእከሉ ተቐባሊ ክነካውን ምክኣል

የማመተኤ

■ “ወትሩ አብ ውድድር ጽባቆ ህይወት ተጽሚድና ንመላእ ሕብረተሰብ ንምሃርን ነስተምህርን።”

“ትምህርቲ ንኹሉ” ዝብል ቴማ መሰል ኣህጉራዊ ዕላማ ካብ ዝኸውን ዓሰርተታት ዓመታት ኣቐጽሩ እኳ እንተሃለወ ካብ 1990ታት ኣትሒዙ ግና ትምህርቲ ንዕብዮት ደቂ ኣንስትዮ ብደረጃ ዓለም ኣበርቲዑ ክሰርሓሉ ዝጀመረሉ እዋን’ዩ።

አብ ብዙሕ ክፋላት ናይ ዓለምና ብሰንኪ ድሑር ኣተሓሳስባን ርድኢትን ንዓቕሚ ደቂ ኣንስትዮ ኣትሒትካ ብምርእይ፡ ንደቂ ኣንስትዮ ናይ ትምህርቲ መሰላት ተነፊጉወን ጸሒሑን ሃጊትወን በጨቕ ይብል ኣሎን’ዩ።

ብልክዕ ኣብ ገለ ክፋል ናይ ሕብረተሰብ ንሕገሰተይቲ ተማሃራ ንኣተምጽኦ ለውጢ ከቐናጽቡ ይረእዩ እዮም። ይኹን እምበር ኣብዚ ዛዕባ’ዚ ትምህርቲ ንጌል ኣንስተይቲ ዝህልዎ ተራ ወይ ዝህቦ ረብሓ እንታይ’ዩ? ዝብል ሓደ ክምለስ ዝግብኦ መሰረታዊን ዓብይን ሕቶ ክለዓል ከኣ ኣገዳሲ’ዩ።

ግደ ሓቂ ምህርቲ ኣደ ትውንን ስድራቤት ምስ ሓንቲ ዘይተማህረት ኣደ ትውንን ስድራቤት ከነወዳድራ እንክለና ኣብ ሞንገኦን ዝገፍ ጋግ’ዩ ዝፍጠር ።

ምህርቲ ኣደ ትምህርታ ስድራቤት ዝበሰሉን ንቐሓትን ኣባላት ትውንን ክትከውን እንክላ፡ ዘይተማህረት ኣደ እትምህርታ ስድራቤት ድማ ብኣንጻሩ’ዩ። እቲ ምንታይ ዝተማህረት ኣደ ርእሳ ክኢላ ናተይ እትብሎ ሞያ ክትውንን ከምወጽኢቲ ድማ ናይ ግዝእ ርእሳ እቶት ክህልዋን ናይ ግድን ሰለ ዝኾነ።

■ “ብቐዕቲ ኣደ፡ ንሕብረተሰብ ብቐዓት ዜጋታት ተፍሪ።”

ዝተማህረት ጌል ኣንስተይቲ ከሉ ግዜ ካብቲ ድሑር ዝኾነ ባህላዊ ኣጠማምታ ወይ ድሑር ዝኾነ ኣባታዊ ኣተሓሳስባን ርድኢትን ወጺኦ በቲ ሳይካዊ ወይ ስነ-ፍልጠታዊ መንገዲ’ያ ትኸይድ።

ንበል’ሞ ሓንቲ ዝተማህረት ኣደ ንወላዳ እንተ ደኣ ሓሚሙ ናብ ሆስፒታል እምበር ናብ ባህላዊ ሕክምና ኣይትወስዶን’ዩ። ከምዚ እንተ ደኣ ትገብር ኮይና ከኣ ሞያ ደቃ ሞያ ስድራቤታ፡ እዚ ኹሉ እንተ ተደሚሩ ኹኣ ሞያ ሕብረተሰብ ትሕሉ ኣላ ማለት’ዩ።

ብወንድ ኣነ ከም ሉላ፡ ንዝተማህረት ጌል ኣንስተይቲ ከም ሓንቲ ዝበለጸትን ውሕስነት ዘለዋን ብገዝእ ርእሳ እትመሓደር ዝበለጸት ፋብሪካ ወይ ኢንዱስትሪ’የ ዝገልጽ።

ምክንያቱ እዛ ሎሚ ኣብ ግዜ ህጻንነታ ፍልጠት ትድልብ ዘላ ጌል ኣንስተይቲ ናይ ጽባሕ ብኹልንትናሓ ብቐዕቲ ኣደ ብምዃን ንሕብረተሰብ ብቐዓት ዜጋታት ተፍሪ ኣካል ናይ ሕብረተሰብ ስለ

የሃና ሰዩም

መብዛሕትኦ እዋን ከም እንፈልጦ ድማ ሓንቲ ኣደ ዝሓዘቶ ገንዘብ ንደቃን ንሓዳራ ዘድልዩዋ ነገራትን ኣብ ምግዝእ’ያ ከተውዕሎ እትደለ።

ካልእ ዓቢ ነጥቢ እንተደኣ ክኣልዕል ፈቲንና ድማ ዝተማህረት ኣደ ነቲ ኣብ ሕብረተሰብና ዝርከብ ጎዳኢ ልምድታት ኣብ ምጥፋእ ዓቢ ተራ ስለ ዘለዋ ኣብ ብልጽግናን ዕብዮትን ናይ ሃገር ዓብይ ኣስተዋጽኦ ኣለዋ።

ዝተማህረት ኣደ ኣንጻር እዚ ጎዳኢቲ ልምድታት ነተን ዘይተማህረት ኣደታት ጎስጓስ ኣብ ምሃብ ዓቢ ተራ ስለ ዘለዋ ኣብ ምግታእ ከም በዓል ምክንኻብ ጌል ኣንስተይትን መርዓ ትሕቲ ዕድመን ዝኣመሰሉ ጎዳኢቲ ልምድታት ዝገፍ ተራ ክትጻወት ትክእል’ያ።

ብተወሳኺ’ውን ዘቤታዊ ዓመጽ ኣብ ምቐናስን ኣፍልጦ ብጽታዊ ርክብ ናይ ዝመሓለፉ ዝተፋለዩ ሕማማት ኣብ ምዕላይን’ውን ዓቢ እጃም’ዩ ዘለዋ።

ስለዚ ፋኑስ ቤተና ደሚፆ ንክትበርህ ወለዲ ንደቂ ኣንስትዮ ደቅና ነምህር። እተን ዓቕሚ ሄዋን ዝበጸሕና ደቂ ኣንስትዮ ከኣ ወትሩ ኣብ ውድድር ጽባቆ ህይወት ተጽሚድና ንመላእ ሕብረተሰብ ንምሃርን ነስተምህርን ክብል’የ ዝደለ።

ሉሉላ የሃንሰ

ዝኾነት።

ስለዚ ንምጻኢ ዘይበታተኽ ሰልጡን ሕብረተሰብ ክንውንን እንተ ደኣ ኳንና ደቂ ኣንስትዮ ክመሃራ፡ ክኸቕሓ ናይ ባህሪ ለውጢ ከምጽኦ ክክእላ ኣለወን።

ኣብ መዘዞሚ ሓሳቦይ እንታይ ክብል ምደለኹ፡ ጌል ኣንስተይቲ ምምሃር ማለት ስድራቤት ምምሃር፡ ስድራቤት ምምሃር ማለት ከኣ ብዓብሉ ሕብረተሰብ ምምሃር ማለት ስለ ዝኾነ ኩልና ካብዚ በጺሕና’ዩ ዘለና ደረጃ ንሓዕሊ ኣበርቲዕና ክንሰርሓሉ ዝግብኦ’ዩ።

H+

ደቂ ኣንስትዮን ትምህርትን

መርሃዊ ታደሰ

■ “ምህርቲ ጌል ኣንስተይቲ ብርሃን ገዛ’ያ ጥራይ ዘይኩነት ብርሃን ሕብረትሰብ’ውን እያ።”

ትምህርቲ ክንብል ከለና መቃላጠፊ ንምምህሃር ወይ ድማ ንፍልጠት፡ ንክእለት፡ ንእምነት፡ ንልምድታት ከምኡ’ውን ንክብርታት ብዕምቐት ንክንፈልጥ ዝገብር መስርሕ’ዩ።

ንትምህርቲ ዛንታ ብምዝንታው፡ ብምብህሃል፡ ኮታስ ብወግዓውን ብዘይወግዓውን ኣገባባት ክንወስዶ ንክእል ኢና። እቲ ወግዓዊ ትምህርቲ ዝበሃል ብደረጃታት ከፋፊልና እንተደኣ ሪኢና’ዩ ድማ፡ ቅድመ ትምህርቲ፡ መባእታ፡ ማእከላይ ደረጃ፡ ካልኣይ ደረጃ፡ ኮለጅን ዩኒቨርሲቲን ዘመቻለለ ኮይኑ ብፍሉጣት መማህራን ዝወሃብን ፍሉጥ ናይ ግዜ ሰሌዳ ዘለዎን’ዩ።

እቲ ዘይወግዓዊ ከኣ መዓልታዊ ካብ ከባቢና ብትዕዝብቲ ብምብህሃል ብምስማዕ... ወዘተ ክንቀሰሞ ንክእል’ዩ።

ብልክዕ ሓንቲ ጌል ኣንስተይቲ ብርሃን ናይ ሓንቲ ስድራቤት ምዃና ኩላትና ዘይንስሕቶ ሓቂ’ዩ። ንኣብነት ሓደ ሓረስታይ፡ ሓደ ብዕራይን ሓንቲ ላምን ዝውንን እንተኾይኑ፡ እታ ላም ነታ ገዛ ብጸባን ውጽኢት ጸባን ከም ርግኡ፡ ጠሰሚ፡ ልኻይ፡ ኣጃቡ፡ ብራሕ ብምልጋስ ንኣባላት እታ ስድራ ዋሕስ መግብን ሞዕናን’ያ ትኾኖም። ምክንያቱ ጸባ ንኹሉም መዳካታት መግቢ ዝሓዘ (Complete Food) ስለዝኾነ ነፍሲ ወከፍ ኣባል ናይታ ስድራ ብሕማም ናይ ምጥቃዕ ተክእሎታቱ ኣገዩ ጸቢብ’ዩ ዝኸውን። ብኻልኣይ ደረጃ ድማ እዞም ዝተጠቐሱ ጸባን ውጽኢት ጸባን ተሸይጦም ገንዘብ ስለ ዘምጽኡ እታ ላም ዋሕስ ቍጠባዊ ዕብዮት ናይታ ስድራ ትኸውን ኣላ ማለት’ዩ።

ሸሕኳ እቲ ብዕራይ ጸዕራምን ሓረስታይን እንተኾነ፡ ብመንጽር እዚ

■ “ብሉጽ ስብኣይሲ ውጽኢት ንፍዕቲ ሰበይቲ እዩ።”

ብሓረሻዊ ርእይቶይ ክጅምር እንተኾይኑ፡ ኣብዚ ሕጂ እዋን ትምህርቲ ብጾታ ፈሊኻ ዝረከ ኮይኑ ኣይሰመዓንን። እኳ ድኣ ንኣብ ሃገርና ዘለዋ ቤት ትምህርታት ፋይላተን ግንጽል ኣበልካ እንተ ርእኻዮ፡ እተን ዝበዝሓ ብሉጽ ነጥቢ ዘመዝግባ ባዕለን እዞን ንዛረበለን ዘለና ደቂ ኣንስትዮ ኮይንን እየን ዝጸንሓኹ።

እዚ ክብል እንክለኹ ግና፡ ‘ከምቲ ብሉጽነትን ኣብ ዝላዓለ ደረጃ ይበጽሓ ኣለዋ ድዮን?’ ንዝብል ሕቶ ንጎድኒ ገዳፍካ ማለት’ዩ። በዚ ኮይኑ በቲ፡ እቲ ኣርእሱቲ ክንዛረበሉ ካብ ተደልዩ ግና ንዓይ ከም ዝርደኣኒ ትምህርቲ ማለት ፍልጠት፡ ክእለት፡ ክብራ፡ እምነት፡ ልምዲ... ወዘተ፡ ተጥርየሉ ወይ ትቐይረሉ ክፋል ናይ ህይወት’ዩ።

መግለጺ ናይ ትምህርቲ እዚ ካብ ኮነ ኹኣ ሕብረተሰብ ዓለም ንትምህርቲ

በረኽት ሃብተጽዮን

ዝተገልጸ ኩነታት ግና ምስ ናይታ ላም ኣበርክቶ እንተተዋዳዳሩ ማዕረ ክኸውን ኣይክእልን’ዩ።

እዚ ምስ ሕመረት ናይ መዛተዩ ኣርእሱና እንተ ኣጋናዚብና’ዩ ድማ ልክዕ እቲ ንወዲ ተባዕታይ ብምምሃርን ንጌል ኣንስተይቲ ብምምሃርን እንረኽቦ ፍርያት ብኸምቲ ናይቲ ብዕራይን ላምን ኣብነት ክንገልጽ ንክእል ኢና።

ኣብ መንጎ ብርሃንን ጸልማትን ዘሉ ፍልልይ ንማንም ሰብ ርዳእ’ዩ። ጌል ኣንስተይቲ ኹኣ ብርሃን ናይ ገዛ’ያ። ብመሰረት’ዚ እታ ስድራ ብርሃን እንተረኽባ፡ ኣብ ዙርያኣ ጸልማት የለን ማለት’ዩ። ብርህቲ ስድራ ብሩህ ሕብረተሰብ ብሩህ ሕብረተሰብ ከኣ ኣብ መወዳእታ ብርህትን ብልጽግትን ሃገር’ዩ ዝፈጥር።

ስለዚ ኣነ ብወንድ ናይ ሓንቲ ሃገር ምዕባለ ወይ ድሕረት ኣብ ናይ ደቂ ኣንስትዮ ምምሃርን ዘይምምሃርን ጉዳይ ዝተሞርከሰ’ዩ ዝብል ርድኢት’ዩ ዘለኒ።

ክንደይ ደቂ ኣንስትዮ እየን ካብ ካልኣይ ደረጃ ክሳብ ዩኒቨርሲቲ ትምህርትን ዝዘገመ እንተደኣ ኢልና ግና እቲ መልሲ ዝተፋለዩ ክኸውን ይክእል’ዩ። ንኣብነት ቅድመ ገለ ዓመታት እተን ካልኣይ ደረጃ፡ ኮለጅን ዩኒቨርሲቲን ዝውድኦ ዝከበራ ደቂ ኣንስትዮ ኣዘዩን ውሑዳትን ብኣጽብዕ

ኢ.ጌ. ፊሊሞን ተክሉ

ማዕረ እቶም ንህይወት ኣዘዩም ኣገደሱቲ ዝኾኑ ማይ፡ መግቢ፡ ኣየር፡ መጽለሊ ክሰርዎም ኣለዎ ዝብል ኣረኣኢያ ኣለኒ።

ዕትብ ኢልካ እንተ ርእኻዮ፡ ዘይምምሃር ሰንክልና እዩ። ሰንክልና ንሰንክልንኡ ካብ ኣካላዊ ሰንክና ዝኸፍኦ ሰንክልና ኹኣ እምበር። ስለዚ ንኣንስተይቲ ካብ ጸጋታት ትምህርቲ እንተኸልኪልካ ብዘይሕብኡብኦ ተሰንክላ ኣለኻ ማለት’ዩ።

ዝቐጽራን እየን ነይረን። እዚ ድማ ብሰንኪ’ቲ ኣብ ልዕሊ ጌል ኣንስተይቲ ዝበገረ ድሑር ኣረኣኢያ ዝተኸሰተ’ዩ።

ኣብዚ ዘለና’ዩ መበል 21 ክፍለ ዘበን ግና ብደረጃ ዓለም ይኹን ብደረጃ ኣህጉርናን ሃገርናን ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ተፈጠሩ ዘሉ እወታዊ ኣረኣኢያ ካብቲ ናይ ቀደም ዝከበረ ኣረኣኢያ ብኣዝዩ ዝተዓጸጸሪ መንገዲ ማዕቢሉ ኢና ንረኽቦ።

ብፍላይ ኣብ ሃገርና ኣደታትናን ኣሓትናን ተቓሊሰን ዘረጋገጽኦ ማዕርነት ነቲ ኣብ ልዕሊኦን ዝከበረ ድሑር ኣባታዊ እምነትን ነብሰ ምትሓትን ምሉእ ብምሉእ ኣበርዒኑን ሳላ ዝተቓለሳሉ ናብ ኣዝዩ ዘሕብን ጽቡቕ ደረጃ ክብ ኢሉ ኢና ንረኽቦ።

ከም ውጽኢቲ ኹኣ ብሰንኪ መርዓ ትሕቲ ዕድመ ዘጋጥም ዝከበረ ናይ ትምህርቲ ምቑራጽ መንግስቲ ብዘተኣታተዎ ሕግን መሰልን ጌል ኣንስተይቲ ምክባርን ካብቲ ናይ ቅድሚ ሎሚ ዝከበረ ብኣዝዩ ተዓጸጸሪ ቍጽሪ ጉዲሉ ይርከብ።

ሓንቲ ጌል ኣንስተይቲ ምስ ትምሃር ከኣ እቶም ካብኣ ዝውለዱ ቆልዑ ምሁራት፡ ሞዑያት፡ መስተውዓልትን ለባማትን ናይ ምዃን ዕድላቶም ኣዝዩ ልዑል’ዩ ዝኸውን። ምክንያቱ ንባዕላ ብዛዕባ ትምህርትን ጥቕሙን ኣጸቢቑ ስለትፈልጥን ትርዳእን ከምኡን ልዕሊኦን ንክኾኑ ብዘይ ምሕል’ያ ወትሩ ተገሃ ትጽዕር።

ብቐንዱ ሓደ ህጻን መጀምርታ ውልድ ምስ በለ ምስ ኣዲኡ’ዩ ዝላለ፣ ንቋንቋኣ’ዩ ዝሰምዕን ዝደግምን። ንሱ ስለ ዝኾነ’ዩ ድማ ቋንቋ ኣደ ኢልና ከም ቀዳማይ ደረጃ ንዛረበሉ።

ምሁራት ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ገዝእ ርእሰን፡ ኣብ ውሉደንን ስድርኣንን ሞዕና ኣብ ምሕላው፡ ከምኡ’ውን ኣብ ውጥን ስድራቤት ዓቢ ተራ ኣለወን። ስለዚ ጌል ኣንስተይቲ ንምምሃር ኩላትና ጸታ ብዘይ ኣፈላልይ ካብዚ ዘለዎ ደረጃ ንሓዕሊ ንክዓቢ ኣበርቲዕና ንሰርሓሉ።

ብኣእምሮ ሰንክልቲ ዝኾነት ጌል ኣንስተይቲ ድማ ኣብ ሕብረተሰብ ትፈጥር ተጽዕኖ ኣዝዩ ከቢድ’ዩ። እዚ ማለታይ ግና ኩለን ፊደል ዘይቐጸራ ደቂ ኣንስትዮ ሰንኩላን’ዮን ወይ’ውን ነብስኻ ኣብ ክፍሊ ስለዘቐመጥካ፡ ፊደል ስለ ዝቐጸርኻ ጥራይ ተማሃረኻ ኣለኻ ማለት ኣይነካን።

ኣብዚ ክንፈልጦ ዘለና ሃገር እንተ’ሉ፡ ትምህርቲ ብሰራዕን ዘይሰራዕን ኣገባብ ከም ዝውሰድ’ዩ። ብናተይ ኣረኣኢያ ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝገለጸክዎ፡ ኣብ ፍልጠትኩ ክእለትኩ ክብራኹ ኣረኣኢያኻን ልምድኻን ለውጢ ምስ እተምጽኦ ኢኻ ተማሃረ ኣለኹ ኢልካ ክትዘረብ ትክእል።

ስለዚ ከም ሕብረተሰብ መጠን እቲ ንደልዮ መጻኢ ክንሃገጽ እንተደኣ ኹንና ቅድሚ ዝኣገረ ምህርቲ ኣደ ክትህልወና ኣለዋ። ‘ብሉጽ ስብኣይሲ ውጽኢት ንፍዕቲ ሰበይቲ እዩ’ ከም ዝበሃል፡ ደቂ ኣንስትዮ መብራህቲ ናይ ገዛ ክሳብ ዝኾና ንዕኣን ዕድል ናይ ትምህርቲ ዘይምሃብ ወይ ምንፋግ ማለት ተለኻኺምካ ዝልኣለም ጸልሚትካ ምንባር ኮይኑ’ዩ ዝሰመዓኒ።

ሰፖርት

ኤርምያስ ገብረልዑል ermileul@gmail.com

ፕፕ ፍብ ፖርት ተመላሱ

ሓዳስ ፖርቱጋልውያን አብ መላመር ምክልኻል ብዘለዎ ብቐዓት ምስ እምነ ዓረ' የመሳሰሉዎ፡ ገለ ደማቡ፡ ስገዳዊ ኣጸዋውታኡ፡ 'ሰርዓት ኣልዎ' ክብሉ ይጸውዑዎ፡ ዝገኘ ኮይኑ፡ እዚ ህቡብ ፖርቱጋል ተኸላኸሊ ድሕሪ 12 ዓመታት ናብታ ኣቐዳሙ ዝጸውዓ ናይ ሃዱ ክላብ ፖርቱ ተመላሱ ይርከብ - ኬፕላር ሳብርዳን ደ ሊማ ፊሬራ ኮም (ፕፕ)!

ፕክልተ ዓመትን መንፈቕን ኣብ ፖርቱ ክጸውዑ ከታሙ ዘገበረ እዚ ወዲ 35 ዓመት ተጸዋታይ ኣብ ሪዩል ማድሪድ ፅዕነት ናይ ጸውታ ማይ ምስሓፍ ይጽላጥ፡ ድሕሪኡ ናብ ቱርኪይ ክላብ ቢንቪታሽ ዘምርኡ ፕፕ ናብ ኢንፎርሞሽን ክላብ ፖርቱጋል ዝገኘትን ፖርቱጋል ከህሶ እግሪ ፖርቱጋል ደማ ትመርኡ ዘላን ፖርቱ ምጽገዱ ምስ ኣረጋገዱ "ዝገኝታቲይ ዘኣከሩሉ ተሞኪሮ ዘጸላሉ" ክብል ብቐድሞ ትማሊ ኣብ ዘዩዶ ሓጺ ቃለ መጻኢት ተሳታፊ፡

ፖርቱጋል ወኪሉ ኣብ 103 ጸውታት ዝተሳለፈ ፕፕ ሃዱ ሞገዲ ኣውሮጳ 2016 ክተሳልፍ ኣብ ክብሉ ልዩት ጋንታኡ ዓቢ እጃም ነይሩዎ፡ ልዕሊ ኹሉ ግድ ኣብ ሪዩል ማድሪድ ዘኣከሩ ብሉጽ ናይ ጸውታ እዋን ተዘራ እዩ፡ ንወድድር ሳሊጋ ኮም ደማ ሰላሳ ማይ ጸዋኢ ኢንፎርሞሽን ሊግ ኣውሮጳ ዘልዓለሉ እዋን ስሙ ዝገኘሉ እዩ፡

ኣብ 2017 ናብ ቱርኪይ ክላብ ቢንቪታሽ ዘቐንዎ ፕፕ፡ ዝተሳለፈ ወርሒ ታሕሳስ እዩ ውሳኔ ኣብዘፀፀ፡ ቢ ደማ እዚ 52 ጸውታት ዘዩደ ተጸዋታይ ብፍን ናይ ምክርሃር መርከብ እዩ ናብ ፖርቱ ተሰጋገሩ፡

ቅድሚ 12 ዓመት ኣብ ፖርቱ ናብ ሪዩል ማድሪድ ዘቐንዎ ፕፕ፡ ኣብዚ ሕጂ እዋን ምስ ናይ ቅድም ወዲ ጋንታኡ (ኣብ ሪዩል ማድሪድ ምዃኑ እዩ) ኣብር ካሊዮስ ኣብ ስታድዮም ክላብ ፖርቱ - ዶ ድራጋው ክራኸብ እዩ፡

ካብ 21 ክሳብ 27 ጥሪ 2019 ኣብ ጋቦን ኣብ ዝኣገለድ ዙር 'ለ ቱር ኣሚሳ ኣቦ' እትሳተፍ ሃገራዊት ጋንታ ቅድድም ብሸክለታ ኤርትራ፡ ምድላዋታ ብምጽፋፋን ናይ መወዳእታ ዝርዝር ተጻውታታ ደማ ከምዘፍለጠትን ወግዖይት መርቡብ ሓበሬታ ናይቲ ውድድር ኣፍሊጣ፡

እዚ ሸውዓተ መድረኻት ዘለዎን 998 ኪሎሜትር ዝሸፍንን ውድድር፡ ኣርባዕተ 'ኣውራጃታት' ናይታ ሃገር ብምብጻሕ ክሳብ መሬት ካሜሩን

‘ለ ቱር ኣሚሳ ቦንታ 2019

ከምዘበጽሕ ኣቐዳሙ ዝወጸ መደብ የነጽር፡፡

ዝዚ ውድድር፡ ንሳምንቲ ክትዳለዉሉ ዝጸንሐት ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ፡ ንዳንኤል ተኸለሃይማኖት፡ መትከል እዮብ፡ ኣሪን ደብረጸጽ ሄናክ ምሉእብርሃን፡ ቢኒያም ግርማይን ሲራክ ተሰፎምን ከተሳትፍ ምዃና እቲ ምንጪ

ብተወሳኺ ይሕብር፡፡

ብኣህጉራዊ ማሕበር ቅድድም ብሸክለታ - ዩሲኤይ ናይ 2.1 ደረጃ ዘለዎ እዚ ውድድር ሎሚ ዓመት ንመጠል 14 ግዜኡ እዩ ክኮደድ፡፡ ኣብ ኣህጉር ኣፍሪቃ ካብ ዝኣገለዱ ውድድራት ብቐዳምነት ከምዘሰራሰ ዝሕበር ቱር ኣሚሳ ቦንታ -ጋቦን- ሓሙሽተ ክለባት ዝርከቡን ብኣፈሻ

15 ጋንታታት ኣብ ሓዩል ውድድር ክጸምድ እዩ፡፡

ኣብዚ ውድድር'ዚ፡ ኤርትራውያን ተቐዳደምቲ ብዘመዝገቡዎ ዝኣድ ውጽኢት ስሙያት እዮም፡፡ ኣብ 2014 ናትናኤል ብርሃን ዝዚ ውድድር'ዚ ብምዕዋት ስሙ ምክልሉ ናይ ትማሊ ተዘክሮ እዩ፡፡

ፓሻርድ ፍብ ባዩር መሬክ ኣቐንዑ

ምስ ፈረንሳይ ሞገዲ ዓለም ዘልዓለ ተጸዋታይ ክላብ ስቱትጋርት ቦንጃሚን ፓሻርድ፡ ናብ ባዩር መሬክ ምስግጋሩ ትማሊ ኣማሲዮኡ ተሓቢሩ፡፡

እዚ ኣብ ማእከል ናይ መስመር ምክልኻል ዝሰለፍ ተጸዋታይ ንሻምፕዮን ክለባት ጀርመን ዝገኙት ባዩር መሬክ ኣሰታት 35 ሚልዮን ዩሮ ወጻኢታት ክትገብረሉ ኣገዲዱዎ ይርከብ፡፡ ኣብ መወዳእታ ናይዚ ሒዝናዮ ዘሎና ዓመተ ስፖርት ማልያ ባዩር መሬክ ዝወዲ ፓሻርድ፡ ሩሲያ ኣብ ዘኣገለደቶ ውድድር ሞገዲ ዓለም፡ ኣብ ሸዱሽቲኡ ጸውታታት ተሰለፋ፡፡ ኣብቲ ውድድር ኣብ የማይሪ ሸንኽ ዝተሰለፈን ድንቂ ብቐዓት ዘኣየን ፓሻርድ፡ ፈረንሳይ ንክርኣሽያ 4ብ2 ረቲዓ ጽዋኢ ኣብ ዘልዓለትሉ ናይ ፍጻመ ጸውታ ምሉእ 90 ደቓይቕ ምስላፋ ኣይርሳዕን፡፡

ክሳብ ሓምለ ኣብ ስቱትጋርት ዝጸንሐ ፓሻርድ፡ ክታሙ ድሕሪ ምዝሓድ ናብ ዓባይ ክላብ ባዩር መሬክ ምስግጋሩ ኣገደ ከምዘሐገሶ ገለጹ፡፡

ባዩር መሬክ ኣብዚ ሕጂ እዋን ኣብ ዶሓ ኣብ ልምምድ ትርከብ፡፡ ኣብ ውድድር ቡንደስ ሊጋ ናይ ጀርመን ካብ መራሒት ቦሩሲያ ዶርትመንድ ብሸፍቲ ነዋቢ ትሒታ ካልኣይቲ እትርከብ ዘላ ባዩር መሬክ፡ 18 ጥሪ ምስ ሆፊንግሪም ግጥም ክህልዋ እዩ፡፡ ኣብ ውድድር ሻምፕዮንሲ ሊግ ኤውሮጳ ደማ ኣብ ናይ ዙር 16 (ኣውራጃኻ ምሕላፍ) ምስ ሊቨርፑል ከምዘበጽሓ ይፍለጥ፡፡

መደብ ጸውታ ሎሚ ምሽት ከፓ ደል ረይ ኣትሉክ ቢልባኡ - ሰቢያ 930 ሪዩል ቤትሰ - ሪዩል ሲኣዳድ 1030 ሌጋንስ - ባርሲላና 1130

ቆንጉሳ-ብጉብ

ብቐድሞ ትማሊ ኣብ ዝተኻየደ ግጥም ቀዳማይ እግሪ ፍርቂ ፍጻመ ካራባኢ ካፕ፡ ቶተንሃም ንቸልሲ 1-0 ብምርታዕ ሓደ እግራ ናብ ግጥም ፍጻመ ኣገለላ፡፡

ናብ ግጥም ካልኣይ እግሪ ዝሓሸ ዕድል ሒዞ ዝኣተወትን ኣብ ሚዳኦ ዌምብሊ ዝተጸወተትን ቶተንሃም፡ ኣብ መጠል 26 ደቓቕ እዩ ብመገዲ ሃሪ ኬን ብፍጹም ቅላዕ እተወውታ ሽቶ ኣመዝገባ፡፡ ሓላዊ ልዩት ቸልሲ ኣሪዞላጋ ኣብ ልዕሊ ኬን ዝፈጸመ 'ቦደል' ጠንቂ ናይታ ኣካታጂት ውሳኔ ፍጹም ቅላዕ ኣብ ርእሲ ምዃና፡ ማእከላይ ዳኛ እውን ክሳብ ሺድዮ ርእዩ ክውሰን ኣገዲዱዎ እዩ፡፡

ቆንጉሳ-ብጉብ

+ ቸልሲ ንተጸዋታይ ክላብ ኤሲ ሚላን ጎንዛሎ ሂጉዮን ከተፈርም ኣብ ጥርዚ ምብጽሓ ተሓቢሩ፡፡ እዚ ወዲ 31 ዓመት ኣርጀንቲናዊ ኣብዚ ናይ ምስግጋር ተጻውታቲ ወቅቲ ቀልቢ ሓዩላ ክለባት ስሒቡ ይርከብ፡፡ ምንጪ - ማርካ

+ ኣብ መንበር ክላብ ቶተንሃም ዳንኤል ለቪ፡ ኣከፋፋሊ ክለብ ክርስትያን ኤርክሰን ትሕቲ 225 ሚልዮን ፓውንድ ካብ ለንደን ምንቕ ከምዘይብል ኣፍሊጠ፡፡ ወዲ 26

ዓመት ዲፖሞርቲዊ ኤርክሰን፡ ኣብ ራዳር ክላብ ሪዩል ማድሪድ ካብ ዝኣቲ ኣዋርሕ ኮይኑ ኣሎ፡፡

+ እስጳኖዊ ተጸዋታይ ፈርናንዶ ሎረንት ናብ ኣትሉክ ቢልባኡ ከምሰሰ ጸውዒት ቀሪቡሉ፡፡ እዚ ወዲ 33 ዓመት ኣዋቃዲ ምስ ቶተንሃም ምጽዋቲ ይገዘር፡፡ ምንጪ - ሚረር

+ ማን ዩናይትድ፡ ንኡሉ ባሊ ካብ

ናፖሊ ከተሲጋርኮ ከምእትኸእል መራኸቢ ብዙሃን ምስባረን ይገዘር፡፡ ይኹን እምበር፡ እታ እንግሊዛይት ክላብ ኣብዚ ሕጂ እዋን ንምንቅስቃሳቲ ብደቂቕ ትከታተሉ ምህላዋን ኣብ ክረምቲ ደማ ዋጋ ሰሊዓ ከምእትዋገዱን ኣፍሊጣ፡፡ ወዲ 27 ዓመት ሴጋላዊ ከሊ ባሊ፡ ኣብ መስመር ምክልኻል ይጻወት፡፡ ምንጪ - ኢኤስፒኤን

+ ብሉጽ ተጸዋታይ ወርሒ ታሕሳስ ተሞላሉ ብክላብ ማንቸስተር ዩናይትድ ዝተሸለመ

ብሉጽ ተጸዋታይ ኣፍሪቃ ኮይኑ

ምስቲ ኣዋቃዲ ክላብ ሊቨርፑል መሓመድ ሳላኑ፡ ፕክልኤል ተኸላኸሊ ማእከ-ብሉጽ ተጸዋታይ ኣፍሪቃ ኮይኑ ብዩ ተሸላመ፡፡

እዚ ወዲ 26 ዓመት ምስቲ ኣዋቃዲ ንወዲ ክላብ ሴጋላዊ ሰይዳ ማን ንጋላዊ ተጸዋታይ ክላብ ኣርሰናል ፔኽ ኣምርኦ ኣብመደምን ረቲዕ እዩ ዚዚ ዝገበረ ሽልማት ኣህጉር ኣፍሪቃ ወሲዱ፡፡

ብቐድሞ ትማሊ ኣብ ሴጋል ኣብ ዝተኻየደ ምዕል ስሓርዓት፡ "ሕልመይ ጋህዲ ኮይኑ፡ ዝ ሽልማት ካብ ማይ ንኣኩቲይ እብህጋ ነይሩ፡ ክልተ ማይ ብምዕዋቲ ደማ ሕገሰ እዩ" ክብል ሳላኑ ተሳታፊ፡፡

ዝተሰለፈ ወርሒ ታሕሳስ ብሉጽ ተጸዋታይ ቢሰሊ ዝተባህለ ሳላኑ ኣብ ዓመተ ስፖርት 2017/18 ንሊቨርፑል 44 ሽቶታት ኣበርከቱ እዩ፡፡ ኣብዚ ሒዝናዮ ዘሎና ዓመተ ስፖርት ከኣ ኣብ 29 ጸውታት 16 ሽቶታት ኣመዝገቡ ይርከብ፡፡

ብሮጅ ሪፖርት ማህበሪቲ ዝገጠዎ ሳላኑ ድሕሪ ሃይኒ ናይ እስኪሞና ክኸን ምስ ሃዱ ግዜ ኣብ ሞገዲ ዓለም ናሳይ 2018 ክህሉ ክኣሉ ነይሩ፡፡ ይኹን ምእርፍ ነታ ሃገር ካብ ናይ ምድብ ጸውታት ክከዘልል ኣቐኸላኹ፡፡

ሳላኑ ሽልማቲ ካብ ፕሪሚየር ላግ ደማ ኣብ 1995 ከኣ ብሉጽ ተጸዋታይ ዓለም ካብ ዝገበረን ጆርጅ ዊያ ኮም ደማ ፕሪሚየር ኩፍ ኣሕመድ ኣሕመድ እዩ ተቐብሎ፡፡

ኣብ ናይ ሕልሚ ጋንታ ኣህጉር ኣፍሪቃ ደማ ሓላዊ ልዩት ደህን ኣፍጻንቴ ተኸላኸልቲ ኤርክ ባይሊ፡ ባፍቲዩ ኣውራጅ ከሊባሊ፡ ኣክፍራቲ ምሓረቢ ፓርቲዩን ኬይታን ኣብ መላመር ምዋቃዕ ደማ ማይ ኣብመደምን ሳላኑን ተመሪም ኣለዉ፡፡

ብዘይዘይ፡ ሞርኳዊ ሃቕራፍ ሃክም ብሉጽ መንገዱ ተጸዋታይ ሄርሽ ሪናርድ ደማ ብሉጽ ኣሳልጞቲ ተሞላሞ፡፡

ፖል ፖግዬ ብሰንኪ ዝገጠዎ ማህበሪቲ ምስ ጋንታኡ ናብ ዱባይ ኣይገሸን፡፡ እዚ ኣብ ከተማ ማንቸስተር ሕሕምናዊ ክኸን ዝቐደሉ ዘሎ ፈረንሳዊ ቦታ ክላብ ተገዳስት ምስኣትን ኣብ እዋን ኣሰልጣኒ ሞሪኖ ደማ ኣብ ሓዩል ጸቕጦ ክኣቲ ተገዲዱ ምንባርን ሓዉ - ማትዮስ ፖግባ ንመራኸቢ ብዙሃን ገለጹ፡፡ ምንጪ - ታይምስ

ንተወሰነቲ ዓመታት ኣብታ ክላብ ዘገጽሖ ሓድሽ ውዕል ክቐርቡሉ ምዃኑ ኣፍሊጠ፡፡ እዚ ወዲ 32 ዓመት ባልጅማዊ ተኸላኸሊ፡ ኣብ መወዳእታ ናይዚ ሒዝናዮ ዘሎና ዓመተ ስፖርት ምስ ሲቲ ዘለዎ ውዕል ከብቐዕ እዩ፡፡ ምንጪ - ስታርስ

+ ናይ ቅድም ኣሰልጣኒ ኣርሰናል - ኣርሰን ሸንገር፡ ካብ ሃገራዊት ጋንታ ቐጠር ጸውዒት ከምዘቐርቡሉ ተሓቢሩ፡፡ ምንጪ - ፍራንስ ፋትላል

ዘባ ማእከል አስመራ

ወ/ሮ ፓውላ ሙሉጌታ ዑቅቤ ስም አደይ ምዕራፍ ወልደሰላሴ ገብረእግዚአብሄር ምባል ተሪፋ፡ ምዕራፍ ጸጋይ ገብረእግዚአብሄር ተባሂሉ ይተአረመሉዬ ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሉ፡ ን18/1/19 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 2ይ መጋቢያ ቁ.35 ይቐረብ።

ነጃት ነስረዲን ኑርሐሴን፡ ስም አደይ ጅምዓ ሱሌማን ዓብደላ ምባል ተሪፋ፡ ጅምዓ ሳልም ዓብደላ ተባሂሉ ይተአረመሉዬ ስለዝበለት፣ ዝቃወም እንተሉ፡ ን29/1/19 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 3ይ መጋቢያ ይቐረብ።

ሄለን አርአያ አስፍሃ፡ ስም ወላዲተይ ለተብርሃን አበበ ምባል ተሪፋ፡ ፍሪወይኒ ካሕሳይ ቤተው ተባሂሉ ይተአረመሉዬ ስለዝበለት፣ ዝቃወም እንተሉ፡ ን29/1/19 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 2ይ መጋቢያ ቁ.35 ይቐረብ።

ኮማንዶ ቤት ፍርዲ

እምባደርሆ

አቶ አለምሰገድ ከበደም ወልደሰላሴ፡ ወላዲተይ አስፋሽ ሃይለ ተስፋሚካኤል ስለዝሞተት፡ እነ ሞራይ ወራሲ ምዃነይ ይረጋገጻሉ ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፡ ን1/2/19 ኣብ ቤ/ፍ ይቐረብ።

ኮማንዶ ቤት ፍርዲ ገሸናሽም

አቶ ናሰር ዓብዱ፡ ወደይ አልአሚን ናሰር ዓብዱ ስለዝተሰውኡ፡ እነ ምስ አደኡ ዘበባ መዳን እድሪስ ወረሰቲ ምዃንና ይረጋገጻልና ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፡ ን20/1/19 ኣብ ቤ/ፍ ይቐረብ።

ኮማንዶ ቤት ፍርዲ ከተማ ሰንዓፈ

ሰለማዊት በርሀ ጉብሩ፡ በዓል-ቤተይ ብርሃን ተስፋማርያም ሃይሉ ስለዝተሰውኡ፡ እነ ምስ 7 ደቀይ ኣብ ዝንቀሳቆሱን ዘይንቀሳቆሱን ንብረት፡ ወረሰቲ ምዃንና ይረጋገጻልና ስለዝበለት፣ ዝቃወም እንተሉ፡ ን24/1/19 ኣብ ቤ/ፍ ይቐረብ።

ኢንዱስትሪ ዓለባ ኤርትራ ሓ.ዝ.ብ.ት.

ዓቢ ምጉዳል ዋጋ

ኢንዱስትሪ ዓለባ ኤርትራ ሓ.ዝ.ብ.ት ብምኽንያት በዓል ሓድሽ ዓመትን ልደትን ካብ 01 ጥሪ 2019 ክሳብ 31 ጥሪ 2019 ዝጸንሕ ኣብ ኩሎም ፍርያትና ክሳብ 45% ዝበጽሕ ዓቢ ምጉዳል ዋጋ ከምዝገበርና ነበሰር!!

ፍርያትና እንሸጠሉ ቦታ

ኣብ ኣስመራ፡ ኣብ ድኳን ትካል ጎደና ተጋደልቲ ፊት እንዳ ኖራ

ኣብ መንደፊራ፡ ሩት ቡቲክ ዋቓ ጁራ ፍዮሪ

ኣብ ደቀምሓራ፡ ፎዝያ ቡቲክ ዋቓ ዕዳጋ

ብተወሳኺ ንኹሉ ክልል ዕድመን ጾታን ዘገልግል፡ ሓደሰቲ ፍርያት ካናቴራ፡ ናይ ቁልፀ ሰሪ፡ ካምቻ ቀራብናልኩም ኣለና!!

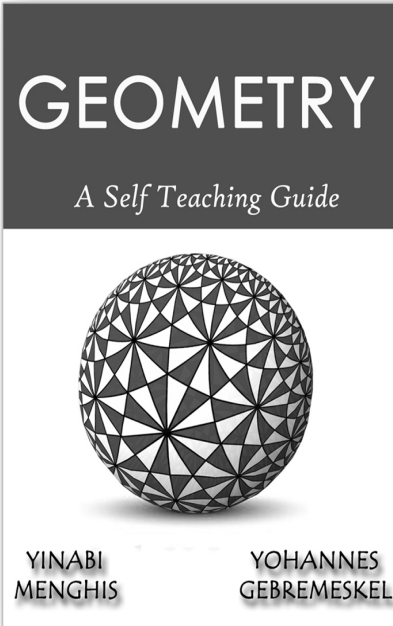
ሃዩ ዝዕድል ተጠቐምሉ! ብዓይነት ፍርያትና፡ ምቕሉል ኣገልግሎትናን ርትዓዊ ዋጋን ክትግግቡ ኢኹም!!

ርሑስ በዓል ሓድሽ ዓመትን ልደትን

ኢንዱስትሪ ዓለባ ኤርትራ ሓ.ዝ.ብ.ት.

ቁ.ተሌፎን- 182967/186405 ኣስመራ

ሓዳስ ናይ ጂኦሜትሪ መጽሓፍ ንተመሃሮ ካልኣይ ደረጃ

ሓጺርን ንጹርን መግለጺታትን ኣብነታትን ዘለዎ ብዙሓት ዝተፈትሑ ሕቶታት ምስ ኣስራርሕኦም ዝሓዘት፤

ንዘለኩም ጸገማት ጂኦሜትሪ ንምፍታሕ ብሓድሽ ኣገባብ ትምህር፤

ልሙዳት ጌጋታት ንምውጋድ ትሕግዝ ሓጸርቲ ሚላታት ተርኢ፤

ንማትሪክ መዳለዊ ትጠቅም፤

ብሓጺሩ፡ድሌታት ኩሎም ተመሃሮ ካልኣይ ደረጃ እተማልእ መጽሓፍ ጆባእ ንብለኩም !!!

ኣብ ኩሉ ስተሽነሪታት ተዘርጊሓትልኩም ኣላ ኣከፋፋሊ ስቲት ስተሽነሪ ኣድራሻ ጎኒ ሰንትራል ሆቴል ቁጽሪ ተሌፎን 07222010 ወይ 201038 ተወክሉ

በስራት ንተመሃሮ 6ይ-12 ክፍሊ

5 መጻሕፍቲ Essential፡ ኩሉ ዓይነት ትምህርቲ ጠርኒፊን፡ ኣብ ስተሽነሪታት ተዘርጊሑናልኩም ኣለዎ። ነፍሲ ወከፍ መጽሓፍ ከም፡ መምሃሪ፡ መወከሲ፡ መጽንዕን መለማመድን ተገልግል።

Essential	Essential	Essential	Essential
Grade 6	Grade 7	Grade 8	Grade 9 Two Books

ከምኡ'ውን፦

ዘጽናዕኩምዎ ዘበለ ንምፍታሽ፡ ፍልጠትኩም ንምግምጋም፡ ኣብ መወዳእታ ድማ ንዝኹን ፊተና (test/exam) ንምድላው ዝሕግዞኹም፡ ኣሽሓት ሕቶታት ምስ መልስታቱ ዝጠርነፋ፡ 3 መጻሕፍቲ **Essential Examiner**፡ ኣብ ስተሽነሪታት ኣለዎኹም።

Essential Examiner

Grades: 9-12 (Science)

- Mathematics
- English
- Physics
- Biology
- Chemistry

Essential Examiner

Grades: 9-12 (Art)

- Mathematics
- English
- Geography
- History
- Business & Economics

ንዝያዳ ሓበሬታ፡ 07142402/07461121

ንኻልኣይ ግዜ ዝወጸ ምልክታ ጨረታ

ንኣሕዳሪ ቤት ትምህርቲ ስነ-ኪነት ዊና ንተመሃሮ መግቢ ዝውዕል ኣሕምልትን ፍረታትን ካብ 1 ጥሪ 2019 ክሳብ ታሕሳስ 2019 ዝጸንሕ ንምዕዳግ ግዱሳት ነጋዶ ንጨረታ ይዕድም።

ተጫረትቲ ከማልእዎም ዘለዎም ነጥብታት

- ናይ 2018 ዝተሓደሰ ንግዲ ፍቓድ ዘለዎም፡ ኦሪጂናል ምስ ቅዳሕ ከምኡ'ውን ግብሪ መንግስቲ ዝኸፈልሉ ናይ 2017 ሰነድን ኤርትራዊ መንገት ወረቐት ብፎቶ ኮፒ የቐርብ።
- ተጫራቲ ንመጫረቲ ወረቐት (ሰነድ) 50 ናቕፋ ክፈሉ ይወስድ።
- ተጫረትቲ ንመኽበሪ ጨረታ 50,000.00 (ሓምሳ ሺሕ) ናቕፋ ብቸክ (C.P.O) ትሕጃ የትሕዝ።
- ምልክታ ጨረታ ክሳብ ዕለት 15/1/2019 ክፋት ኮይኑ፡ ንጽባሒቲ ዕለት 16/1/19 ሰዓት 10:00 ቅ/ቀ ኣብ ሚኒስትሪ ትምህርቲ፡ ጨንፈር ዕድጌ ቁ/20 ተጫረትቲ ወይ ወክልቶም ኣብ ዝተረኽቡሉ ይኽፈት።
- መጫረቲ ሰነድ ካብ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ቁ/20 ምውሳድ ይከኣል። ወይ ብቴሌ 123749 ምውክስ ይከኣል።
- ተጫረትቲ ዋና ልቸንሳ በዓልቲ-ቤቲ / በዓል-ቤታ ወይ ውላዶም እንተዘይኮይኑ ካልእ ኣካል ክውከል ኣይፍቀድን።
- ሚኒስትሪ ትምህርቲ ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኺቡ፡ በዚ ጨረታ'ዚ ብኸፊል ወይ ብምሉኡ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ሚኒስትሪ ትምህርቲ

ምልክታ ጨረታ

ትካልና ቀይሕ ባሕሪ ኩባንያ ሓፈሻዊ ህንጻትን ልምዓትን ኣብ ዝተፈላለዩ ፕሮጀክትታት ንዝርከብ ምግብና ካብ ወርሒ 1/2019 ክሳብ 12/2019 ዘሎ ግዜ ከምዚ ኣብ ታሕቲ ተጠቐሱ ዘሎ ኣጫራቲ ክገዝእ ስለዝደለየ ተጫረትቲ ይዕድም።

ዝድለ ብዝሕን ዓይነትን፦

ተ/ቁ	ዓይነት	ብዝሒ
01	ሸጉርቲ	25 ኹንታል
02	ድንሸ	20 ኹንታል
03	በርበረ	250 ኪሎ

- ነፍሲ-ወከፍ ዓይነት ብተናጸል ይወዳደር።

ተጫረትቲ ከማልእዎ ዘለዎም፦

- ናይ 2018 ዝተሓደሰ ፍቓድ ንግዲ
- ናይ 2017 ግብሪ ዝኸፈልሉ ሰነድ

ተወሳኺ ሓበሬታ

- ሰነድ ጨረታ እዚ ምልክታ ኣብ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጽኣሉ ዕለት ጀሚሩ ክውሰድ ይከኣል።
- ጨረታ ኣብ ጋዜጣ ካብ ዝወጽኣሉ ዕለት ጀሚሩ ን5 (ሓምሸተ) ናይ ሰራሕ መዓልታት ክፋት ይኸውን።
- ተጫራታይ ንዝቐርቦ ዋጋ ኣብ ቤ/ጽ ባሕቲ መስከረም ኣስመራ ብዝተዓሸገ ፖስታ የቐርብ።
- ጨረታ ድሕሪ ምዕጻው ቀጺሉ ኣብ ዘሎ ናይ ሰራሕ መዓልታት ተጫረትቲ ወይ ሕጋውያን ወክልቶም ኣብ ዘለውሉ ኣብ ቤ/ጽ ባሕቲ መስከረም ኣስመራ ልክዕ ሰዓት 9:00 ቅድሚ ቀትሪ ይኽፈት።
- ሓደ ተጫራቲ ኣብ ናይ ኣሕምልትን ፍረታትን ወይ ድማ ኣብ ናይ በርበረ ጥራይ ክወዳደር ይኽእል።
- ተዓዋቲ ኣብ ሕሳብ ባንክ ናቕፋ 50,000 የትሕዝ።
- ትካልና ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኺቡ፡ ዝዚ ጨረታ ብምሉኡ ወይ ብኸፊል ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

Bisha Mining Share Company
P.O. Box 4276
Asmara
Eritrea

Tel: (+291) 1124941
Fax: (+291) 1124941
www.bishamining.com

VACANCY ANNOUNCEMENT

Bisha Mining Share Company is inviting applicants for the following positions for Bisha site project.

1. **Position: Design Draftsman**
Department: Engineering
Number Required: One (1)
- Primary purpose
 - The mechanical Design draft man job position falls within BMSC. The mechanical design draftsman is responsible for drafting duties on multiple projects and will be capable of all phases of drafting project including: research, support, implement designs as directed by engineer, redline updates, and other duties as assigned.
 - Essential functions
 - Provide detailed drawing, plans, and diagrams to support the engineering.
 - Use computer assisted design/drafting equipment and software to develop design such as COMPRESIVE AUTOCAD 2017, ADVANCED AITOCAD 2017, AUTHOCAD MEP, AUTHOCAD 3DS MAX, STAAD PRO, STAAD FOUNDATION, NAVISWORKS,BENTLEY VIEW
 - Create and revise production drawings(detail and assembly drawing)
 - Make final sketch of the proposed dewaxing, checking dimension of parts, materials to be used, relation of one part to another, and relations of various parts to whole structure or project.
 - Sketch rough layout of Machin, equipment, structures and computers angles, weights, surface area, dimensions, radio, clearance, tolerances, leverages, location of holes and other needed specification.
 - Utilize knowledge of various machines, engineering practising, mathematics, building material and, other physical science to complete drawings.
 - Compute mathematical formulas to develop and design detailed specification for components or machinery and structure using computer –assisted equipment.
 - Drafts detailed multi-view drawings of equipment’s, machinery and accessories.
 - Update drafting and engineering standards.
 - Responsible for setting up and maintaining an organised files system for drawing for future reference.
 - Assist and involve in layout, bill of materials and costing job.
 - Main functions
 - Produce Mechanical Design Drawing
 - Create BOM of Projects
 - Reporting
 - Drawing and Document Control
 - Task description expanded to core performance areas
 - Produce Mechanical Design Drawing
 - Participate in suggesting new idea/proposals, New design proposal in problematic area
 - Utilize knowledge of various machines, engineering practise, mathematics, building materials and other physical science to complete drawings
 - Drafts Detailed multi-view drawings of equipment’s. Machin and accessories
 - Sketches rough layout of machine, equipment, structure and computes angles, weights , surface area, dimensions,radii, clearance, tolerance, leverage, location of holes and other needed specification.,
 - Uses computer assisted designer/drafting equipment and software to develop design such as COMPREHENSIVE AUTHOCAD 2017,ADVANCED AUTHOCAD 2017,AUTHOCAD MEP, AUTOCAD 3DS MAX, STAAD PRO, STAAD FOUNDATION, NAVISWORKS, BENTLEY VIEW
 - Provide detailed drawings, plans and diagrams to support the engineering.
 - Create BOM of projects
 - Assist and involve in layout, bill of materials and costing Jobs
 - Comply and manage the MOC’s related to the project, modifications, and equipment type changes.
 - Reporting and data control
 - Ensure that the plant’s ‘‘Information System’’ is updated.
 - Update Drafting and engineering standard.
 - Responsible for setting up and maintaining an organized file system for drawing for future reference.
 - Communication strategic information regarding supplies, customers, and competition.
 - Managing the team
 - Provide technical support for the team, as and when required
 - Provide training and monitoring for the team(especially safety standard and procedure)
 - Ensure all process plant engineering Division personnel and Contracts, work in accordance with relevant laws, regulations Company policies and procedures.
 - Assist in delivering successful projects with regards to customer satisfaction, schedule, time, and budget.
 - Lead team to improve current engineering processes.
 - Act as between engineering and shop to faster close working relationship.

- Qualification
- Mechanical Engineering Degree with 3 to 5 years’ experience as Design Draftsman
 - Computer Program: AutoCad, Inventor, Autocad30D’sMAx, Staad Pro, Staad Foundation
 - Proficient in Ms Office applications

- Knowledge and experience:
- 3 - 5 years relevant experience as Design Draftsman
 - 3 - 5 years’ experience with in Mining and Process Plant Environment.
 - Proficient in Ms Office application

Extremely Computer literacy with MS Office Product	Communication (English)
Management Skill	Assertiveness
Attention to detail	Interpersonal Relations
Analytical skills	Integrity
Excellent problem solving and time management skill	Prioritizing skill& multi-skilling
Supervisory experience	Ability to work toward strictdeadlines
Knowledgably in AutoCAD 2017	High-level of accuracy
Solid work design experience	Coaching and team building skills
Ability to produce fabrication/welding/ assembly drawing from 3D model efficient	Self-motivation
Extremely Computer literacy with MS Office Product	Cultural diversity experience

2. **Position: Crane Technician**
Department: HME Maintenance
Number Required: One (01)

- Primary Purpose
- Responsible for mechanical activities to maintain and or repair Heavy Moving Equipment (HME) for the Workshop Service Department.
- Main Function
 - Planning
 - Implementation
 - Planning
 - Follows the daily work reports/job cards.
 - Implementation of the Plan
 - Identify the highest priority for each day and focus on completing relevant tasks.
 - Ensures good housekeeping.
 - Carries out actual maintenance and repairs of HME in an efficient and effective way in order to minimise downtime.
 - Performs regular inspections in order to detect potential problems before they cause breakdowns.
 - Minimises downtime by ensuring the best techniques are being used to repair breakdowns.
 - Ensure safety requirements are fulfilled at the work place, including leading Field Level Risk Assessment (FLRA) and proper use of the appropriate PPE. Report any safety issues/incidents.
 - Comply with mine’s cardinal rules and other safety, environmental or other rules and standards as directed. Identifies any hazards in the work place.
 - Conducts preventative maintenance on the HME by checking engines; motors; pneumatics; hydraulic systems by following diagrams, sketches, operation manuals, manufacturer’s instructions and engineering specifications. Troubleshooting malfunctions.
 - Carries out ‘‘Fault finding’’ by using precision measuring and testing instruments.
 - Removes defective parts by using hoists, cranes and hand and power tools. Examines form and texture of parts to determine causes of failure.
 - Determines changes in dimensional requirements of parts by using rulers; callipers; micrometres; and other measuring instruments.
 - Understands and is familiar with basic hydraulic systems.
 - Attends technical and other training as required by supervisor.
 - Reporting
 - Compile daily; progress reports as requested (completing Job Cards
 - Knowledge, Experience and Skills

Qualifications:	
Formal Trade for Ex-Pats (Diesel mechanic / Auto electrician)	
Grade 12 for locals	
Knowledge and Experience:	
3 - 5 years relevant experience	
Technical Skills	Behavioral Skills
Computer Literacy (MS Office Intermediate,)	Communication (English)
Attention to detail	Assertiveness
Analytical skill	Priqritizing skills & multi-skilling
Mechanical & Electrical experience	Ability to work towards strict deadlines
Problem solving skill	- High level of accuracy - Self-motivation

GENERAL INFORMATION

- Place of Work: Bisha Site
- Salary: As per company salary scale

Additional Requirement for Nationals

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence for release paper from Ministry of defense
- Present clearance paper from current/last employee
- Testimonial documents to be attached(CV, work experience crediancials, a copy of your national Identity Card etc)
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned back to sender
- All Applications should be sent though the post office.
- Deadline for application; 10 days from the day of publication in the Newspaper.
- Address: Please mail your applications to;
Bisha Mining Share Company,
P. O. Box 4276 Asmara, Eritrea
- Note to Eritrean applicants:
Please send a copy of your application to
Aliens Employment permit Affairs,
P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea.

Technical Skills	Behavioral Skills
------------------	-------------------

አባል ሰሊዖ ኢራን ኩይኑ ዝተረኽበ እስራኤላዊ . . .

አብ መንግስቲ እስራኤል ብደረጃ ሚኒስተር ኩይኑ ዘገለገለ ጎን ሰጊሽ ዝተባህለ በዓል-ሰልጣን ብኢራን ዝተወደበ ሰላዩ ኩይኑ ስለ ዝተረኽቡ ቤት ፍርዲ ብፍይ 11 ዓመት ማእሰርቲ ክቕጽዎ ከም ዝወሰነሉ ጸብጻባት ሓቢሮም።

እቲ ክሰሩ ብዘፈጸሞ ገበን ክእመን ቤት ፍርዲ ኽኣ ብዝተሓተ መቐጸዕቲ ከፋንም - ብዝተገብረ ስምምዕ፡ ን11 ዓመት ክእሰር ከም እተፈርዶ ተፈሊጡ ኣሎ። ኣብ ክፍላ ቴሰንታት ከም ሚኒስተር ጸዓትን ትሕተ ቕርጽን እስራኤል ኩይኑ ዘገለገለ ጎን ሰጊሽ፡ ንኢራን ሓበሬታ ዘቐበል ሰላዩ ኩይኑ ከም ዝጸንሐ ምንጭታት የረድኡ።

ንኣገልግሎት ጸጥታ እስራኤል ‘ሺን ቤት’ ዝተቐሰ ምንጭታት፡

እቲ ክሰሩ ኣብ 2012 ብኢራናውያን መኩንፍት ጸጥታ ኣብ ናይጀርያ ከም እተዓለበ ይሕብሩ። ናይ ሞያ ሕክምና ፍቓድ ኣብ እስራኤል ምስ ተኸልኦ፡ ናብ ናይጀርያ ከይዱ ንኣስታት 10 ዓመታት ከም ሓኪም ኩይኑ ከም ዝሰርሐ ጸብጻባት የረድኡ።

ንኢንዱስትሪ ጸዓት፡ ሕዝእ ጸጥታዊ ነቕጣታትን ኣገደሰቲ ሰባትን ዝምልከት ሓበሬታ ንኢራናውያን ከም ዘቐበሉ ናብ ኢራን እውን ክልተ ሳዕ ከም እተጓዘዎ ምንጭታት ሓቢሮም።

መጋቢያ ናይቲ ክሰሩ ካብ ሰነ ኣትሒቲ ኣብ ዕጽው ማዕጸ ክከደ ከም ዝጸንሐ፡ ተኣፋሪ ዝኾነ ሓበሬታ ከይሰልጥ ብጥንቃቄ ይከደ ከም ዘሎን ጸብጻባት የረድኡ።

ምስሕሓብ ሓማሰን ፈትሕን ኣብ መፈተሽ ነቕጣ

ምምሕዳር ፍልሰጤማውያን፡ ግዝኣት ቃዛ ምስ ግብጺ እትራኽቡሉ ‘ረፋሕ’ ተባሂሉ ካብ ዝፍለጥ መሰጋጋሪ ኣባላቱ ብምስሓብ፡ ናብ ቃዛ ዘራኽቡ መንገዲ ከም እተቋረጸ ተሓቢሩ። ንግዝኣት ቃዛ ዘመሓደር ሰልፊ ሓማሰ ነቲ ሰንምቲ ብምኽናን ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ፍልሰጤም ዝገበር ተወሳኺ እገዳ ከም ዝኾነ ምግላጹ ተሓቢሩ።

ኣብ ምዕራባዊ ግማም ናብ የርዳኖስ ዘመሓደር ዘሎ ‘ምምሕዳር ፍልሰጤማውያን’ እናተባህለ ዝጽዋዕ ብሰልፊ ፈትሕ ዝምራሕ መንግስቲ ምስ ግብጺ ብዝገበረ ስምምዕ፡ ንመሰጋጋሪ

ረፋሕ ክቁጸር ጸኒሐ። ረፋሕ እታ እንኮ ንቃዛ ምስ ካልእ ዓለም እተራኽብ ናይ ምድሪ መንገዲ ከም ዝኾነት ይፍለጥ። ኣብ መንጎ ሓማሰን ፈትሕን ኣብ 2007 ብርቱዕ ግጭት ድሕሪ ምውልዕ፡ ቃዛ ኣብ ትሕቲ ሓማሰ ምዕራባዊ ግማም ከኣ ኣብ ትሕቲ ውድብ ፈትሕ ይመሓደር ከምዘሎ ይፍለጥ።

ክልቲኦም ሰልፍታት፡ መሰጋገሪ ረፋሕ ኣብ ትሕቲ ኣባላት ፈትሕ ክጸንሕ ተሰማማዖም ነይሮም። ኣባላት ፈትሕ ካብ ሓማሰ ብሰንኪ ዝወርዶም ምግፋዓት ነቲ ነቕጣ ገዳፎም ከም ዝወጹ ትማሊ ኣፍሊጦም ኣለዉ።

ጋቦን - ዕልዋ መንግስቲ ኣብ ሓጺር ግዜ ፈሺሉ

ኣብ ጋቦን ዝተፈተነ ወተሃደራዊ ዕልዋ መንግስቲ፡ ኣብ ወሽጢ ሓጺር ሰባታት ከም ዝፈሸለ ምንጭታት ከተማ ለበርሸል ሓቢሮም።

ብሓደ ሌቴና ኮሎኔል ዝሮሒው ውሕዳት ወተሃደራት ንመደብር ተሸርኽቦን ብሞላዜ ሓደሽ መንግስቲ ከም እተኾነል መግለጺ ኣውጺኦም ነይሮም።

“እትበልዕ ዘለኻ ኣቋርጸ!” ትሰቲ እንድሕር ሃሊኻ ይኣክል! ዝደቀኻ ተባብር! ናብ ጸርጊ ውጽኦ እሞ ንገደናታት ተቐጽጸር!” ብሞላ ዳውዲት ዘቐረቡ እሞ ወተሃደራት፡ ኣብቲ ናይ ፊጃወ ክፍሊ እናቃልሑ እንከለዉ ብኣባላት ጸጥታ ከም እተቐነሉ ተሓቢሩ።

መራሒ እታ ሃገር ዓሊ ሶንብ ብወቕዒ ተጠቐሙ ካብ ጥቅምቲ ኣትሒቲ ኣብ ጥርኲ ይሕከም ከም ዘሎ ዝሕብሩ ምንጭታት፡ ኣብታ ሃገር ናይ መሬትነት

ሃጽኦ ከም ዘሎ የረድኡ።

እሞ ተቃወምቲ ወተሃደራት ኣብ ዘጸበዎ መገለጺ፡ ናይ ተቃወምቲ ፖለቲካ ሰልፍታትን ናይ ሰራዊትን ደገፍ ከም ዘለዎም ገለጾም ነይሮም። ፖለቲካውያን ሰልፍታት ግፍ ብዘባ እቲ ዕልዋ ዝፈልጥሉ ሓፊታ ከም ዘይበረን ገለጸን ኣለዎ።

ኣሃዱታት ጸጥታ ንገደናታት ርጋሊ ከተማታ ሃገር ብቐልጠፍ ምስ ተቐጽጽሩ ጋቦን ምስ ነግሲን ዝበራ ዶብ ከም ዝጸወት ተፈሊጡ ኣሎ።

ኣብ 2016 ብሞርኬ ተግዲቲ መሬትነት ዝተባ ፕሪደንት ዓሊ ሶንቲ ወዱ ንፕሪደንት-ብር ዑመር ሶንቲ ከም ዝኾነ ይፍለጥ።

ቱርኪ፡ ጠለብ ኣመሪካ ትነጽግ

ፕሪደንት ቱርኪ ጠይብ ኣርዲጋኑ ብሸንኪ እቲ ምስ ኣመሪካ ተፈጠሩ ዘሎ ናይ ፖሊሲ ኣፈላላዪ ምህራዊ ኣማካሪ ጸጥታ ኣመሪካ ጆን ቦልዮን ብኣኣል ከም ዘደረኹ ተሓቢሩ።

ናብ ቱርኪ ገደብ ዝቐየሩ ጆን ቦልዮን ኣመሪካ ሰራዊታ ካብ ሶርያ ቅድሚ ምስተቱ ቱርኪ ነቐም ብኣመሪካ ክደግዱ ዝጸንሑ ኣብ ትሕቲ ዋይ.ፒ.ጂ ዝተጠርፉ ከርዳውያን ሰጠቶታት ከይተሃረፉ ውሕሰት ክነሓብ ከም ዝጠበብ ተፈሊጡ ኣሎ።

እቲ ዋይ.ፒ.ጂ ዝተባህለ ግጥር ከርዳውያን ኣገጸር እሞም ሰራዊት (ዳሸ) ኣብ ዝተኾደ ውግእ ኣብ ጎድኒ ኣመሪካ ኩይኑ ከም እተሞገጸ ዝፍለጥ እኳ እንተኾነ፡ ጎርጎስ ምምሕዳር ከርዳውያን ስለ ዝቃሉ ቱርኪ ከም “ኣሸባሪ” ከም እትርጎሞ ይፍለጥ።

ጆን ቦልዮን ናብ ቱርኪ ድሕሪ ዘቐረበ ሓሳብ ቱርኪ ስለ ኣሸርቲ ዝኾነ ሕድሃት ኣይንገበርን ከም ዝበሉ ተፈሊጡ ኣሎ። ኣመሪካ ኣብ ቀረብ ግዜ ሰራዊታ ካብ ሶርያ

ብቐልላ ከም እተወጸኦ ኣብ ዝተበረከቱ ግዜ ቱርኪ ኮኣ ናብ ሶርያ ሰጊራ ነቐም ሰጠቶታት ከርዳ ከተሞናኦ ተጻልዮ ምህልዋ ደጋጊማ ገለጸ እዩ።

ቱርኪ ኣቐድሞ ኣበላኣንጸር ከርዳውያን ወተሃደራዊ ሰርሓት ከተደድ ተቐጥ ምግራ ዝገልጹ ገለ ወፍት፡ ኣመሪካ ዝ ተረጸኦ ኣቐድሞ ከተልግኦ ከም ዝመረጸት

ይሕብሩ። ኣመሪካን ቱርኪን ኣብቲ ወተሃደራዊ ኪያን ሰሞን ኣትሓኽክ (ኔቶ) እዩ።

ኣርዲጋኑ ከርዳ ምስ ቦልዮን ምዝርብ ከም ዘደላዩ ብሞላ፡ ወሓብ ቃል መንግስትን ሚኒስተር ምክልኤልን ሃዱ ምስቲ ኣመሪካ ዲፕሎማቲ ምርኻብ እኹል ምዃኑ ገለጹ ኣሎ።

ጃህራ ዝበዝሐ መጽናዕታዊ ጽሑፋት ተቃውሞ ኣልዒሉ

ኣብዚ ንቅያትዚ ኣብ ሆንዲ ኣብ ዝተኾደ ዓመታዊ ዋሳ ሰብ ሞያ ስነ ፍልጠት ዝቐረበ መጽናዕታዊ ጽሑፋት፡ ጭብጢ ዘይብሉም ብሞላት ዝተደረኹ ብሞዲኒም ካብ ሓዋሎ ክኣሉታት እታ ሃገር ክቆሬታ ከምዝወረደም ተፈሊጠ።

ኣብ ከተማ ካልቲ ኣብዚ ቅያት ዝተኾደ መጠል 106 ጉዓኤ ሊቃውንቲ ሳይንስ ሆንዲ ገለ ካብ ተሳተፍቲ እናተጸሉ ከም ኣልበርት ኣጸሎታይን ኣይክ ኒውተንን ዝኣመሳሉ ውሳኔ ሊቃውንቲ ዓለም ከፍሰዉ ከምእተሞዑ ተፈሊጡ ኣሎ።

ሃገራዊ ስሞላት ዝደረኹ ሓዋሎ ጃህራን ኣገራሚ ሳይንሳዊ ሰርሓትን ቅድሚ ኣሸሓት ዓመታት ኣብ ሆንዲ ይሰራሕ ከም ዝበረኩ ኣብዚ እዋን ዝገኡ ዘሎ ሓደሽ ከምዘሕብን እናገበዙ ዝመደሩ ሆንዲውያን ሰብ ሞያ ምዃርም ተፈሊጡ ኣሎ።

ኣብቲ ዋሳ ዝመደረ ሓደ ሆንዲ “ቀደም . . .” ኣሉ ብሞዲኒ “ሃገርን ቅድሚ ኣሸሓት ዓመታት ንፈርትን ናይ ሚሳይል ቴክኖሎጂን ዝምህሉ ሳይንሳዊ ናይ ዋህ ምርምርን ተሳይድ ነይሩ” ብሞላ ብዘርከር ኣረጸኦ።

ኣብቲ ዋሳ ዘይተሳተፉ ብኣሸሓት ዝቐዳሩ ሆንዲውያን ሊቃውንቲ ሳይንስ ኣብ ብዙሓት ከተማታት ብፍይ ተቃውሞ

ሰልፊ ናብ ጎድናታት ብሞውጺኦ ከምዚ ዓይነት ስሞታዊ መደረታት ኣብ ሓፈሻዊ ሞያ ስነ ፍልጠት ከኵደሮ ዝኾነል ጸልዋ ሓደጽ ከም ዝኾነ ገለጾም።

ንኣቐም ሃገር መስሓቕ ህዝቢ ዓለም ክነከውን ከም ዘይብ ዘደድኦ ናይ ጭርሕ ታባሊታት ሓገም ብሞውጺኦ ከምዚ ዓይነት ስሞታዊ ጽሑፋት ከደድገም ተሳብዮም።